

Rozbor účetní a daňové problematiky u individuálního podnikatele

Lenka Vašíková

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka Vašíková**
Osobní číslo: **M11089**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Rozbor účetní a daňové problematiky
u individuálního podnikatele**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše zpracujte teoretické poznatky týkající se účetní a daňové problematiky u individuálního podnikatele.

II. Praktická část

- Charakterizujte obsah podnikání konkrétního individuálního podnikatele.
- Proveďte rozbor současné situace u individuálního podnikatele z hlediska účetní a daňové problematiky.
- Na základě analýzy navrhněte doporučení ke zlepšení situace do budoucna.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

CARDOVÁ, Zdenka. Daňová evidence a účetnictví individuálního podnikatele. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010, 158 s. ISBN 978-80-7357-502-1.
MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2013: úplná znění platná k 1. 1. 2013. Praha: Grada, 2013, 272 s. ISBN 978-80-247-4643-2.
MÜLLEROVÁ, Libuše. Účetnictví podnikatelů. 3., aktualiz. vyd. Praha: Oeconomica, 2011, 167 s. ISBN 978-80-245-1747-6.
MÜLLEROVÁ, Libuše, Hana VOMÁČKOVÁ a Dana DVOŘÁKOVÁ. Účetní předpisy pro podnikatele: (zákon o účetnictví, prováděcí vyhláška k zákonu, České účetní standardy): komentář. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008, 560 s. ISBN 978-80-7357-363-8.
WILD, John J., Ken W. SHAW a Barbara CHIAPPETTA. Fundamental accounting principles. 21st ed. New York, NY: McGraw-Hill/Irwin, c2013, 1078 s. ISBN 978-0-07-802558-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zuzana Crhová**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **22. února 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2014**

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 14.5.2014

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá podrobným rozбором účetní a daňové problematiky u individuálního podnikatele. Práce je rozdělena do dvou částí – teoretické a praktické. V teoretické části je, na základě literární rešerše, specifikován pojem individuální podnikatel a jeho možnosti při založení podnikání. Dále jsou zde vysvětleny rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím společně s daňovými a účetními problémy podnikatele. Praktická část se zaměřuje na aplikaci získaných teoretických vědomostí pro rozbor především daňových problémů u tří odlišných individuálních podnikatelů. Závěrečná část práce se zabývá návrhem řešení na případné snížení jejich daňové povinnosti a následným doporučením na zlepšení situace do budoucna.

Klíčová slova: individuální podnikatel, daňová evidence, daň z příjmu fyzických osob, nezdanitelná část základu daně, sleva na dani.

ABSTRACT

The Bachelor thesis deals with the detailed analysis of the accounting and tax issues for individual entrepreneurs. Thesis is divided into two parts – theoretical and practical. In theoretical part term individual entrepreneur is specified along with the possibilities of establishing a business based on a literature research. Furthermore, differences between tax records and accounting are explained along with the accounting and tax issues of entrepreneur. The practical part focuses on the application of gained theoretical knowledge to analyze mainly tax issues of three different entrepreneurs. The final part of thesis deals with the proposal of solution to possible reduction in their tax liability and subsequent recommendation to improve the situation in future.

Keywords: individual entrepreneur, tax evidence, personal income tax, non – taxable part of the tax base, tax abatement

Touto cestou bych chtěla poděkovat své vedoucí práce Ing. Zuzaně Crhové, za vstřícnost, vynaložený čas a pomoc, kterou mi poskytla během zpracování. Děkuji také své rodině a příteli, kteří mě podporovali v celém průběhu mého dosavadního studia.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYMEZENÍ INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE	12
1.1 INDIVIDUÁLNÍ PODNIKATEL DLE ŽIVNOSTENSKÉHO OPRÁVNĚNÍ	13
1.1.1 Všeobecné podmínky pro provozování živnosti	13
1.1.2 Zvláštní podmínky pro provozování živnosti	13
1.1.3 Druhy živností	14
1.1.3.1 Živnosti ohlašovací	14
1.1.3.2 Koncesované živnosti	14
2 ÚČETNICTVÍ A DAŇOVÁ EVIDENCE	15
2.1 DAŇOVÁ EVIDENCE	15
2.2 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ.....	16
2.3 POROVNÁNÍ DAŇOVÉ EVIDENCE A ÚČETNICTVÍ	18
2.3.1 Porovnání knih	18
2.3.2 Důvody přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví	21
3 DAŇOVÁ PROBLEMATIKA INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE	23
3.1 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	23
3.1.1 Předmět a základ daně.....	24
3.1.2 Nezdanitelná část základu daně z příjmů FO	25
3.1.3 Položky odčitatelné od základu daně	25
3.1.4 Slevy na dani	26
3.2 DAŇ SILNIČNÍ	26
3.3 DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	27
3.4 DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY.....	27
3.5 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	28
3.6 ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	29
4 PROBLEMATIKA Z HLEDISKA ÚČETNICTVÍ INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE	31
4.1 ZALOŽENÍ ÚČETNICTVÍ U INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE.....	31
4.2 ZVLÁŠTNOSTI ÚČETNICTVÍ Z POHLEDU INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE.....	32
4.2.1 Účtování o zásobách	32
4.2.2 Uzávěrkové operace	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 ROZBOR DAŇOVÉ A ÚČETNÍ PROBLEMATIKY	34
5.1 DAŇOVÝ A ÚČETNÍ ROZBOR A VÝPOČET U PODNIKATELE AB.....	34
5.1.1 Daňová povinnost pana AB	34
5.1.2 Výpočet záloh na sociálním a zdravotním pojištění pana AB	37
5.1.2.1 Výpočet záloh na sociálním pojištění	37
5.1.2.2 Výpočet záloh na zdravotním pojištění	38
5.1.3 Návrh na eliminaci daňového problému podnikatele AB	39
5.2 DAŇOVÝ A ÚČETNÍ ROZBOR A VÝPOČET U PODNIKATELE KL	43
5.2.1 Daňové zatížení a problémy u podnikatele KL.....	44

5.2.2	Výpočet záloh sociálního a zdravotního pojištění podnikatele KL	46
5.2.2.1	Výpočet záloh na sociálním pojištění	46
5.2.2.2	Výpočet záloh na zdravotním pojištění	47
5.2.3	Návrh na snížení daňové povinnosti podnikatele KL	48
5.3	DAŇOVÝ A ÚČETNÍ ROZBOR A VÝPOČET U PODNIKATELE XY.....	52
5.3.1	Problematika z hlediska účetní a daňové povinnosti podnikatele.....	52
5.3.2	Návrh na zlepšení situace do budoucna	58
6	SHRNUTÍ A CELKOVÁ DOPORUČENÍ DO BUDOUCNOSTI.....	60
	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	64
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	66
	SEZNAM TABULEK.....	67

ÚVOD

Tématem bakalářské práce, je v dnešní době stále více diskutovaná účetní a daňová problematika u individuálních podnikatelů. Vzhledem ke každoročním změnám daňových zákonů je, již tak obsáhlý daňový systém České republiky, pro obvyčejného podnikatele, který nemá vzdělání z oblastí účetnictví a daní, velmi těžko pochopitelný a tudíž obtížně zvládnutelný na orientaci. Proto bude mou snahou se v práci zabývat objasněním a přiblížením této problematiky.

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části práce bude čtenář seznámen se samotným pojmem individuální podnikatel. Následně budeme obeznámeni s živnostenskými oprávněními, se kterými se podnikatel potýká. V neposlední řadě budou uvedeny všeobecné a zvláštní podmínky živností a také druhy živností definované v zákoně. Poté na základě různých poznatků a pouček od odlišných autorů budou rozebrány rozdíly, povinnosti a zásady mezi daňovou evidencí a účetnictvím, které bezprostředně s individuálním podnikatelem souvisí. Následně bude práce podrobněji zaměřena, mimo jiné, na daňovou problematiku z hlediska daně z příjmů fyzických osob. V poslední části teoretického úseku bude zmíněno o některých zvláštnostech, které mohou nastat při vedení účetnictví.

Ve druhé, praktické, části budou postupně představeny a rozebrány tři zcela odlišné subjekty. Přestože se každý z nich potýká s jinými problémy, všichni mají společnou tu skutečnost, že se snaží především snížit svou daňovou povinnost. Tudíž bude u těchto subjektů proveden samostatný rozbor jejich finanční situace, a to především z hlediska daní. Jelikož mohou daňové subjekty využívat řadu možností ke snížení své daňové povinnosti, budou jim navržena vhodná řešení a doporučení, která by měla vést ke zlepšení jejich daňového zatížení do budoucna.

Hlavním cílem mé práce je zjednodušení a porozumění přístupu k daňovému systému jednotlivým podnikatelům. Na základě rozboru jejich daňových a účetních problémů, a poté se následně pokusit a navrhnout snížení jejich nedostatků v tomto odvětví.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE

Pojem individuálního podnikatele definují různé zdroje nepatrně odlišně.

Podle občanského zákoníku se rozumí podnikatelem ten, kdo samostatně provozuje, na vlastní účet a také svou vlastní odpovědnost, výdělečnou činnost. Tato jednání vykonává živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem jednat soustavně za účelem dosažení zisku. Pak je v tomto případě považován, s ohledem k této činnosti, za podnikatele. V další části zákona se za podnikatele považuje každá jednotlivá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností, jež tak činní při individuálním výkonu svého povolání. Popřípadě také osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele. (Česko, 2014, s. 50)

Z právního hlediska se za individuálního podnikatele považuje osoba, která je zapsána v obchodním rejstříku, a která při svém podnikání provozuje svá jednání pod vlastním jménem. Takto charakterizovaná osoba ovšem nemá vlastní firmu. (Česko, 2014, s. 50)

Pavlasová (2009, s. 3) uvádí, že podnikatelem se, ve smyslu obchodního zákoníku, rozumí:

- osoba zapsána v obchodním rejstříku
- osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění
- osoba, která podniká, na základě jiného než živnostenského oprávnění, podle zvláštních předpisů
- dále osoba, která je zapsána do evidence, podle zvláštního předpisu a provozuje zemědělskou výrobu

Podle internetového portálu euro ekonom je individuální podnikatel ten, který podniká jako fyzická osoba, ale také ten, kdo se eviduje jako společník v některé z právnických osob. Takto charakterizovaný podnikatel nemá k dispozici kvalitní management. Z toho důvodu řídí svou společnost sám nebo s několika společníky. (Euroekonom.cz: ekonomický portál, ©2011)

Existují ovšem i další fyzické osoby, které provozují samostatně výdělečnou činnost, ale neřadí se mezi podnikatele, kteří jsou vymezeni v obchodním zákoníku. (Cardová, 2010, s. 11)

1.1 Individuální podnikatel dle živnostenského oprávnění

Stejně jako charakteristika individuálního podnikatele, tak i definice živnosti, se vymezuje z různých zdrojů, ovšem ne všude, téměř stejnou poučkou.

Doleželová (2008, s. 17) uvádí, že živnost je soustavná činnost, prováděna za účelem dosažení zisku a zároveň je provozována samostatně, vlastním jménem na vlastní odpovědnost.

„Podnikatelem je osoba, která užívá k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.“ (Česko, 2014, s. 50)

„Živnost může provozovat fyzická nebo právnická osoba, splní-li podmínky stanovené tímto zákonem“. (Česko, ©2014)

1.1.1 Všeobecné podmínky pro provozování živnosti

Doleželová (2008, s. 18) vysvětluje všeobecné podmínky takto:

- minimální věk pro provozování živnostenské činnosti je 18 let
- osoba musí být způsobilá k právním úkonům
- bezúhonnost – k žádosti je bezpodmínečně nutné doložení výpisu z trestního rejstříku
- fyzická osoba předkládá, že nemá daňové nedoplatky vůči územním finančním orgánům státu, a také žádné vůči okresní správě sociálního zabezpečení

Oproti Doleželové z roku 2008 se současné podmínky pro provozování živnosti zákonem z roku 2014 různě upravují. Již není podmínkou pro udělení provozování živnosti věk 18 let. Nově, za všeobecné podmínky pro provozování živnosti, se uvádí bezúhonnost a dále svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti. (Česko, ©2014)

1.1.2 Zvláštní podmínky pro provozování živnosti

Zvláštními podmínkami pro provozování živnosti se rozumí odborná nebo jiná způsobilost. V případě změny či doplnění požadavků na odbornou způsobilost, po vzniku živnostenského oprávnění, se nepožaduje prokázání praxe u podnikatele, kterému trvá živnostenské oprávnění pro provozování dotčené živnosti, a u osoby, která vykonává funkci odpovědného zástupce pro dotčenou živnost, jestliže ji vykonávala již před touto změnou. (Česko, ©2014)

1.1.3 Druhy živností

Náš právní řád k roku 2014 uznává celkem dva druhy živností.

1.1.3.1 Živnosti ohlašovací

Ohlašovacími živnostmi jsou takové, které při splnění stanovených podmínek, budou provozovány na základě ohlášení. Živnostenské oprávnění vzniká dnem ohlášení. Ohlašovací živnosti se rozdělují na:

- a) řemeslné – mezi které například patří mlékárenství, pekařství, cukrářství, zámečnictví, nástrojářství, truhlářství, zednictví, hodinářství, kosmetické služby a další
- b) volné – obsahuje výrobu obchod a služby neuvedené v živnostech řemeslných a vázaných
- c) vázané – geologické práce, zpracování tabáku a jejich výroba, oční optika, projektová činnost ve výstavbě, obchody se zvířaty určenými pro zájmové chovy, činnost účetních poradců (Česko, ©2014) a (Doleželová, 2008, s. 18)

1.1.3.2 Koncesované živnosti

Tyto živnosti smějí být provozovány na základě udělení koncese. Oprávnění pro provozování živnosti nabývá platnost v den nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese, jež upravují zvláštní předpisy pro povolení vykonávat tuto živnost. Mezi koncesované živnosti například patří - výroba a úprava kvasného lihu, výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin, provozování cestovní kanceláře atd. (Česko, ©2014)

2 ÚČETNICTVÍ A DAŇOVÁ EVIDENCE

2.1 Daňová evidence

Pro daňovou evidenci jsou stanovena jasná pravidla.

Podle Pilátové (2012, s. 11) daňová evidence nám poskytuje údaje o evidenci veškerého majetku a závazků podnikatele, pro účely sestavení základu daně a slouží k vypracování daně z příjmů fyzických osob.

Dušek (2008, s. 19) říká, že daňová evidence v podstatě nahradila bývalé jednoduché účetnictví, které bylo zrušeno k 31. prosinci 2003. Mezi daňovou evidencí a bývalým jednoduchým účetnictvím se vyskytují mírné rozdíly. V jednoduchém účetnictví nebyla povinnost vést knihu závazků, pohledávek či určitou formu skladová evidence. Tyto dokumenty vedl daňový poplatník pouze ve svém zájmu a usnadňovaly mu přehled nad jeho hospodařením. Kdežto současná daňová evidence tyto skutečnosti vyžaduje.

Sedláček (2009, s. 9) uvádí, že daňová evidence má za cíl poskytnout informace ke zjištění základu daně z příjmů. Autor udává nutnost vést daňovou evidenci pro subjekty, které nejsou účetními jednotkami podle zákona o účetnictví.

Daňovou evidenci mají povinnost vést fyzické osoby, které dosahují zdanitelných příjmů podle zákona o dani z příjmů §7. (Pilátová, 2012, s. 11).

Doleželová (2008, s. 6-7) se zabývá podmínkami vedení daňové evidence v širším kontextu. Uvádí, že daňovou evidenci vedou fyzické osoby, které nevedou účetnictví, kterými jsou:

- osoby, jež mají příjmy ze zemědělské činnosti, lesního a vodního hospodářství, dále s příjmy ze živností nebo z jiného podnikání podle zvláštních předpisů
- osoby s příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného druhu duševního vlastnictví, dále také autorských práv. Pod tuto skupinu přiřazujeme také osoby, na jejichž příjmu se podílí vydávání, rozmnožování literárních a jiných děl s přispěním jejich vlastního nákladu.
- osoby, které vedou příjmy z výkonu nezávislého povolání, jež není živností
- osoby s příjmy ze znalecké činnosti, tlumočnicka, zprostředkovatel kolektivních sportů a hromadných smluv, autorského zákona, anebo z příjmů z činnosti správce konkurzní podstaty

Dále vedou daňovou evidenci fyzické osoby, které své výdaje uplatňují určitým procentem z dosažených příjmů v souladu s § 7 Zákona o daních z příjmů. (Doleželová, 2008, s. 6-7)

Podle Cardové (2009, s. 19 – 20) je při zahájení podnikání účetnictví prioritou. Pokud ovšem subjekt nezačne vést účetnictví, je povinen zaznamenávat daňovou evidenci, přičemž musí sledovat, zda nesplnil některé kritérium, čímž by se stal jednotkou, která je účetnictví povinna vést. Současně platí pravidlo, že daňovou evidenci mohou vést pouze fyzické osoby, které se nerozhodly pro vedení účetnictví dobrovolně, nejsou zapsány v obchodním rejstříku, nepřesáhly finančního stanoveného limitu. Dále nesmí být vedeny jako účastníci sdružení. V případě jsou – li vedeni jako účastníci sdružení, žádný ze subjektů nesmí být účetní jednotkou.

Daňová evidence je založena především na přehledu o příjmech a výdajích. Předmětem evidence příjmů jsou peněžité a nepeněžité plnění, která poplatník zaznamenává v průběhu podnikání. Skutečnosti, kde jsou dána jasná pravidla, musí být zaevidována tak, aby bylo zcela jasné, zda se jedná o peněžní příjmy, které jsou či nejsou předmětem daně nebo jsou osvobozeny podle §4 zákona o daních z příjmů FO. K těmto faktům musíme přičíst také soubor s nepeněžními příjmy. (Doleželová, 2008, s. 14)

Dále se daňová evidence zajímá o záznamy výdajů, jejichž předmět je peněžní i nepeněžní. Samozřejmě musí být případy zaznamenávány tak, aby bylo zřejmé, zda jde o peněžní výdaje daňové či nedaňové nebo o nepeněžní výdaje daňové. Kromě skutečně vynaložených výdajů a příjmů budeme evidovat odpisy dlouhodobého majetku, tvorbu rezerv a jiné. (Doleželová, 2008, s. 15)

Pavlasová (2009, s. 9) uvádí, že pokud se fyzická osoba rozhodla samostatně podnikat nebo provozovat samostatně výdělečnou činnost, musí provést určité registrační povinnosti. Mezi základní registrace patří přihlášení svého podnikání v místě, které náleží k příslušnému správce daně. Dále je povinen se registrovat tomuto správci daně do 30 dnů, pokud již obdržel oprávnění ke své činnosti.

2.2 Vedení účetnictví

Účetní informace jsou nezbytnými aspekty podnikatelského prostředí. Pokud vyděláváme peníze, platíme daně, investujeme úspory nebo plánujeme rozpočtové příjmy do budoucnosti, tak používáme účetnictví. (Wild, Shaw a Chiappetta, 2013, p. 6)

Účetnictví se zabývá čtyřmi obecnými oblastmi souvisejícími s příležitostmi finanční, manažerské, daněmi a účetnictvím. (Wild, Shaw a Chiappetta, 2013, p. 6)

V účetnictví českého státu od 1. 1. 2004 dochází k zásadním změnám. Podle zákona o účetnictví se veškeré účetnictví stává podvojným. Ovšem slovo „podvojně“ bylo vypuštěno z důvodu zrušení účetnictví jednoduchého. Tato skutečnost nemění nic na tom, že zákon upravuje pravidla vedení, zásady a předpoklady podvojného účetnictví, která jsou tímto jasně a srozumitelně nastavena. (Müllerová, Vomáčková a Dvořáková, 2009, s. 6)

Müllerová, Vomáčková a Dvořáková (2009, s. 6) definují zcela zřetelně předmět účetnictví. Popisují jej jako věrné zobrazení finančně majetkové struktury podniku, sledování výnosů a nákladů, zjišťování schopnosti podniku generovat finance a uchovat si svou podstatu.

Podle §3 Zákona o účetnictví účtují účetní jednotky podvojnými zápisy skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí. (Česko, ©2014)

Louša (2009, s. 15) ve svém pojednání vysvětluje takzvaný aktuální princip, což podle něj znamená, že existuje pouze účtování podvojně, jehož předpokladem jsou správně vedené účetní případy v období, s nímž věcně a časově souvisí.

Podvojně účetnictví mají povinnost vést fyzické osoby, které jsou zapsány v obchodním rejstříku nebo ostatní fyzické osoby, které se staly podnikatelskými subjekty, jejichž obrat, včetně zdanitelných plnění osvobozených od daně z přidané hodnoty, přesáhl 15 000 000 Kč za bezprostředně předcházející kalendářní rok. Finanční úřady evidují určité procento fyzických osob, jež vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí nebo jim to ukládá zvláštní právní předpis. (Doleželová, 2008, s. 7-8)

Podle Pavlasové (2009, s. 7) má povinnost zápisu do obchodního rejstříku fyzická osoba, jestliže:

- velikost výnosů nebo příjmů, které byly sníženy o daň z přidané hodnoty, dosáhla v průměru za dvě, po sobě bezprostředně jdoucí účetní období, částka 120 000 000 Kč.
- pokud FO provozuje živnost průmyslovým způsobem
- zda tak stanoví zvláštní předpis

2.3 Porovnání daňové evidence a účetnictví

Müllerová (2011, s. 17) říká, že podnikatelé, jako fyzické osoby, jen výjimečně zakládají vedení účetnictví přímo při zahájení své činnosti.

2.3.1 Porovnání knih

Také v této oblasti vycházíme z různých zdrojů informací.

Louša (2009, s. 43 - 45) uvádí potřebné doklady k vedení účetnictví následující:

- deník – zápisy jsou uspořádány chronologicky a hlavním úkolem je prokázání všech účetních případů. Deník je možné vést jeden nebo jich může být i více. Žádné zákonné normy nestanovují, kdy se má účetní zápis vykonat, jediným požadavkem, který zákon stanovuje, je průběžné zapisování. Z toho vyplývá, že by nemělo docházet k žádným prodlevám při zápisech. Musíme mít na zřeteli, aby byl markantní rozdíl mezi pokladní knihou a účetním deníkem.
- hlavní kniha – zápisy jsou uspořádány z hlediska věcného, což znamená vedení knihy podle jednotlivých účtů, ale ani zde není dáno přesné pravidlo k času zápisu. Avšak hlavní kniha musí plnit podmínku obsahovat zůstatek účtu ke dni, ke kterému byla zřízena.
- knihy analytických účtů – rozebírá a definuje podrobnější informace, které plynou z hlavní knihy. Člení zápisy podle účtů a rozvádí položky na syntetických účtech. Mnohdy se analytickou knihou rozumí vlastně skladová soupiska, která obsahuje analytický účet konkrétního skladu, karty dlouhodobého majetku apod.
- knihy podrozvahových účtů – uvádějí se zde účetní zápisy, které se neevidují v deníku a hlavní knize. Tato kniha vyžaduje povinnost účtovat podvojnými zápisy a od roku 2002 se stává součástí účetnictví. Tudíž se při jejím vedení musí dodržovat všechna pravidla stanovená zákonem.

Cardová (2009, s. 25 - 27) a Pavlasová (2009, s. 13 – 15) zaznamenává seznam knih a karet potřebných k vedení daňové evidenci takto:

- peněžní deník neboli evidence příjmů a výdajů – zachycuje transakce v souvislosti s peněžními toky, jak na bankovním účtu, tak v hotovosti.
- kniha pohledávek a závazků – evidují pohledávky a závazky vůči jiným subjektům. Tato kniha souvisí i s peněžním deníkem, jakmile budou pohledávky a závazky uhrazeny, musí se zde zaznamenat.

- pokladní kniha – zaznamenává pouze hotovost. Podává podrobnější přehled o příjmech a výdajích.
- evidence DPH – vede jej individuální podnikatel, pokud je plátcem DPH. Poplatník je povinen vystavovat daňové doklady v den uskutečnění zdanitelného plnění a nejpozději do 15 dní od uskutečnění zdanitelného plnění.
- další knihy – karty, kterými jsou zejména:
 - o kniha nehmotného, hmotného a finančního majetku – většinou se nazývá inventární karta
 - o karta zásob – zde se zaznamenávají zásoby materiálu, dodané a převzaté zboží na sklad
 - o kniha sledující nepřímé daně, pokud nejsou součástí knihy pohledávek a závazků
 - o mzdová agenda – slouží k zaúčtování mezd zaměstnanců, k samotnému výpočtu mzdy a vyčíslení pojistného
 - o karty rezerv

Pilátová (2012, s. 58 - 99) blíže doporučuje evidenci jednotlivých složek následovně:

Daňová evidence hmotného majetku – je přínosné evidovat kartu hmotného majetku, kde budou zaznamenávány údaje důležité pro správné vyčíslení základu daně a daně z příjmů fyzických osob. Mimo tuto evidenci je vhodné si vést i drobný hmotný majetek. Jelikož tento majetek není přesně v ZDP definován, Pilátová doporučuje, aby si fyzická osoba stanovila, jakým způsobem bude vše zaznamenávat – například stanovení limitu ceny a doby použitelnosti.

Daňová evidence finančního leasingu – je vhodné evidovat pro správné stanovení daně z příjmů, jedná se o záznamy jednotlivých smluv a jejich plánovaný skutečný průběh.

Daňová evidence zásob – zákon přesně nedefinuje, že poplatník jakožto fyzická osoba musí vést skladovou evidenci zásob, ovšem zákon vyžaduje, abychom zjistili údaje o majetku a k poslednímu dni zdaňovacího období vyčíslili skutečný stav zásob a o následně zjištěné rozdíly upravili základ daně. V rámci daňové evidence můžeme vést údaje o zásobách různými způsoby, například – pomocí skladových karet nebo evidenci zakázek. Příjmy z prodeje zásob jsou zdanitelným příjmem a platby za pořízení zásob jsou daňově uznatelným výdajem.

Daňová evidence pohledávek – jak z pohledu daní, tak i z pohledu účetnictví, je důležitý obsah před formou. Podstatou je, v jaké výši, jakého druhu a ke komu pohledávky máme.

Daňová evidence závazků – je doporučené evidovat závazky samostatně, jako závazky z obchodních vztahů za uskutečněné dodávky, z titulu přijatých záloh, vůči bankám, státu, zaměstnancům a vůči jednotlivým věřitelům z titulu přijatých půjček.

Daňová evidence finančního majetku – zahrnuje vedení valutové a korunové pokladny, cenin, bankovních účtů v korunách nebo v devizové podobě. Od roku 2004 nám zákon neukládá, zda fyzické osoby musí fyzicky vést pokladní hotovost.

Doleželová (2008, s. 13) specifikuje, kromě ostatních položek, evidenci DPH, kterou vedou plátcí DPH. DPH se zapisuje v okamžiku skutečného pohybu peněžních prostředků a budeme jej evidovat v samostatném sloupci v evidenci příjmů a výdajů, jako přijaté a placené DPH. Pro tyto účely je podstatná evidence DPH na vstupu a výstupu. U evidence na vstupu bude hrát roli předmět činnosti individuálního podnikatele. Zda bude obchodovat se zemí z jiného členského státu, osobou registrovanou v jiném členském státě nebo pouze s tuzemskem.

Dušek (2008, s. 44) uvádí rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím takto:

Tab. 1. Rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím. (Dušek, 2008, s. 44)

<i>Vykazování v daňové evidenci</i>		<i>Účtování v podvojném účetnictví</i>
Evidují se příjmy a výdaje	Převodový můstek	Účtuje se o výnosech a nákladech
Časové rozlišení jen pro speciální případy		Povinné časové rozlišení
Sloupec (alonz) v peněžním deníku		Účet dle účtové osnovy
Žádný daňový dopad		Daňový dopad z převodu
		(Žádné samostatné daňové přiznání)
Proučtování inventurních rozdílů		X
X	Nastavení počátečních stavů rozvahy ...musí se rovnat stavům počátečním	
KONTROLA: konečné stavy..		

Pilátová (2012, s. 273) vysvětluje, že je třeba se zorientovat v předpisech upravujících tuto problematiku. Zákonem o účetnictví se řídí podvojně účetnictví, které zahrnuje české účetní předpisy, určené pro právnické a fyzické osoby. Dále se zaměřuje na mezinárodní účetní standardy, které jsou směřovány pouze pro obchodní společnosti, emitenty cenných papírů, jež jsou kótovány na veřejném trhu nebo konsolidované účetní jednotky a které se rozhodly používat IFRS. Jednoduchým účetnictví, které bylo pro účely fyzickým osobám zrušeno, se mohou zabývat jen vybrané neziskové právnické osoby. Důležitý je zákon o daních z příjmů, jímž se zabývá daňová evidence pro úpravu základu daně. Je určen pouze pro fyzické osoby s příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti.

2.3.2 Důvody přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví

Pokud se fyzická osoba stane účetní jednotkou, pak z této skutečnosti vyplývá povinnost vést účetnictví a to pouze podvojně, které je nutné evidovat celé účetní období, to je doba, po kterou daný subjekt podniká. (Dušek, 2008, s. 22)

Přechod z daňové evidence na účetnictví není v běžném podnikání časté. Touto problematikou se zabývá především vyhláška č. 500/2002 Sb. § 61 b, která nás informuje o metodách přechodu z daňové evidence na účetnictví. Tento přechod podléhá přesným pravidlům a povinnostem, které subjekt musí splňovat. Při samotném přechodu musíme nejdříve vyčíslit stav majetku a závazků ze samotné daňové evidence a teprve potom budeme účtovat o následných položkách. Při uzavírání daňové evidence a otevírání účetních knih je také důležité se zabývat úpravami základu daně z příjmů při přechodu z daňové evidence na účetnictví. (Pilátová, 2012, s. 273-274)

Dobrovolný přechod z daňové evidence na účetnictví podle Duška (2008, s. 22):

- firmy, jež přecházejí z daňové evidence na účetnictví, si povětšinou kladou interní požadavky. Tento přechod jim přináší například větší a lepší informovanost v oblasti účetního vedení podniku
- externí požadavky, které vyžaduje například bankovní a pojišťovnický sektor

Dušek (2008, s. 23) tvrdí, že v období roku 2004 a 2005 došlo k novele zákona o účetnictví, kde byl vymezen vznik účetní jednotky a tím i vymezeny podmínky, které určovaly povinnosti k přechodu z daňové evidence na účetnictví. Toto téma pak dále ve svém díle rozvíjí.

Dušek (2008, s. 44) uvádí kroky převodu takto: podnikatel se musí rozhodnout o termínu převodu, provede inventarizaci majetku a závazků, vyčíslí dodatečné informace – odpisy pohledávek a sestaví převodový můstek. Dalším důležitým krokem je výpočet daňového dopadu – upravuje se daňový základ. Následně vyhotoví protokol z převodu, doplní analytické členění a vše se zaúčtuje do podvojného účetnictví. Ke konečným krokům patří kontrola rovnosti počátečních a konečných stavů, sestavení počáteční rozvahy a nakonec se vyhotoví prohlášení.

Müllerová (2009, s. 18) vysvětluje, že přechod z daňové evidence na účetnictví má i daňové dopady, kterými se zabývá zákon o daních z příjmů. Říká, že v době kdy bylo zahájeno vedení účetnictví, se hodnota základu daně zvýší o velikost zásob, cenin, poskytnutých záloh. Z tohoto se vyčleňují zálohy na hmotný majetek, dále se odečítá hodnota pohledávek, pokud byly zdanitelným příjmem nebo se sníží o přijaté zálohy, velikost závazků, které byly u úhrady výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

3 DAŇOVÁ PROBLEMATIKA INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE

3.1 Daň z příjmů fyzických osob

Pavlasová (2009, s. 3) uvádí, že zákon o daních z příjmů rozděluje poplatníky, kteří odvádějí daně z příjmů FO do několika skupin:

1. Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky – pravidla upravuje §6 tohoto zákona
2. Příjmy z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti – pravidla upravuje §7 tohoto zákona
3. Příjmy z kapitálového majetku – pravidla upravuje §8 tohoto zákona
4. Příjmy z pronájmu – pravidla upravuje §9 tohoto zákona
5. Ostatní příjmy – pravidla upravuje §10 tohoto zákona

Podle novelizovaného zákona o daních z příjmů se rozdělují na: (Česko, ©2014)

1. *Příjmy ze závislé činnosti - §6*
2. *Příjmy ze samostatné činnosti - §7*
3. *Příjmy z kapitálového majetku - §8*
4. *Příjmy z nájmu - §9*
5. *Ostatní příjmy - §10*

Jednou ze základních daní je daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období. Z hlediska této daně nás budou zajímat příjmy, které se shrnují do dílčího daňového základu příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. (Müllerová, Vančurová, 2003, s. 60 - 77)

Doležalová (2008, s. 4) uvádí, že mezi poplatníky daně z příjmů fyzických osob se řadí daňoví rezidenti, kterými jsou poplatníci s bydlištěm na území České republiky nebo se zde zdržují a jejich daňová povinnost se týká příjmů, plynoucích, jak ze zdrojů na území tuzemska, tak i ze zahraničí. Dále řeší problematiku daňových nerezidentů, tedy ostatních poplatníků nebo těch, kterými se zaobírají podmínky, jež plynou z mezinárodních smluv. Přičemž jejich daňová povinnost se vztahuje jen na příjmy plynoucí z aktivit prováděných na území České republiky. V obou případech platí podmínka, že poplatníky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce.

Marková (2013, s. 15) vykládá znění zákona o dani z příjmů fyzických osob, podle něhož podléhají dani z příjmů objekty, které zahrnují příjmy ze zemědělské výroby, lesního a

vodního hospodářství, příjmy ze živnosti a z jiných podnikání, které se řídí zvláštními předpisy.

Poplatník si může vybrat, zda uplatní výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů nebo se rozhodne využít možnosti uplatnit výdaje paušální částkou, a to ve výši:

- a) 80% z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a příjmů z řemeslných živností
- b) 60% z příjmů ze živností, kromě řemeslných
- c) 40% z příjmů vymezených v Zákoně o daních z příjmů, avšak může uplatit výdaje pouze do částky 800 000 korun českých
- d) 30% z příjmů z pronájmu majetku, který je součástí obchodního majetku, ale zde je omezená výše výdajů a to na částku 600 000 korun českých (Marková, 2013, s. 15)

Pokud je daň stanovená paušální částkou, tak může správce daně stanovit, na žádost samotného poplatníka, který splnil podmínky stanovené zákonem č. 586/1992 Sb., daň paušální částkou. Tuto možnost je nutné uskutečnit nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období. (Marková, 2013, s. 16)

3.1.1 Předmět a základ daně

Základnou pro tuto daň je zpětně zjištěný určitý časový úsek, neboli zdaňovací období, které u daně z příjmů fyzických osob je vždy kalendářní rok. Dani z příjmů podléhají veškeré příjmy FO s výjimkou těch, které nejsou jejím předmětem. (Müllerová, Vančurová, 2003, s. 77)

Podle Zákona o daních z příjmů jsou to příjmy získané nabytím podílových listů nebo nabytím akcií, které upravuje zákon pro převod majetku státu na jiné osoby. Dále příjmy, dosažené vydáním, podle právních předpisů vymežující restituci majetku. Předmětem daně nejsou úvěry nebo zápůjčky, které blíže upravuje tento zákon, příjmy z rozšíření rozsahu či vypořádání společného jmění manželů. Ostatní položky vymezuje §3 tohoto zákona. (Česko, ©2014)

Cardová (2010, s. 12) uvádí, že zákon o daních z příjmů rozděluje poplatníky této daně podle druhu jejich příjmů. Dělí tyto podnikatele do několika kategorií.

Pojmem příjem v této problematice se rozumí peněžní i nepeněžní příjem dosažený i směnou. (Marková, 2013, s. 9)

Podle Pilátové (2012, s. 11) se pro stanovení základu daně a daně z příjmů rozumí souhrn majetkových hodnot, které jsou evidovány ve vlastnictví poplatníka, a o kterých bude veden záznam v evidenci majetku a závazků.

Sazbou daně, která platí pro rok 2014 je 15%. Zdaňovacím obdobím v současné době pro daň z příjmů fyzických osob je vždy určen kalendářní rok. (Česko, ©2014)

3.1.2 Nezdánitelná část základu daně z příjmů FO

Od základu daně se fyzickým osobám umožňuje uplatnění určitých odpočtů. Mezi ně patří odečtení hodnoty darů poskytnutých obcím, krajům, organizačním složkám státu, právníckým osobám, které mají sídlo v České republice. Tyto odpočty jsou umožněny také právníckým osobám, které pořádají veřejné sbírky podle zvláštního zákona. Dále se od základu daně odečítají částky, jež jsou ve výši úroků z úvěru ze stavebního spoření či z hypotečního úvěru. Ve zdaňovacím období může poplatník od základu daně odečíst příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění podle smlouvy o penzijním pojištění, doplňkové penzijní spoření. Vše se to musí dít za pevně daných podmínek stanovených zákonem. Avšak i tyto částky jsou omezeny horním limitem a to do výše 12 000 Kč. Poplatník má však dalších několik možností, jak odečíst svůj základ daně - odečtení zaplaceného pojistného na jeho soukromé životní pojištění, členské příspěvky a vše však pouze do výše 1,5% zdanitelných příjmů podle §6. Také lze odečíst úhrady na zkoušky, ověřující výsledky dalšího vzdělávání, pokud nebyly placeny zaměstnavatelem ani uplatněny jako výdaj. I na tuto částku se vztahuje horní limit a to do výše 10 000 Kč. Tyto položky jsou více upřesněny v §15 zákona o dani z příjmů. (Marková, 2013, s. 20-21)

3.1.3 Položky odčitatelné od základu daně

Ve společných ustanoveních daně z příjmů fyzických a právníckých osob lze od základu daně, kromě dalších položek vymezených v zákoně, odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyčíslena za předchozí zdaňovací období nebo pouze její část. Tuto ztrátu avšak nemůžeme uplatnit kdykoliv, ale musíme se řídit termínem, což je nejdéle v 5 následujících zdaňovacích obdobích. Dále můžeme odečíst 100% výdajů, které poplatník vynaložil v období, kdy podal daňové přiznání nebo v daném zdaňovacím období a to při realizaci projektů výzkumu a vývoje. (Marková, 2013, s. 46)

3.1.4 Slevy na dani

Daň poplatníkovi, který je uveden v §2 zákona o dani z příjmů, jež bude vypočtena v souladu s tímto zákonem, může být následně snížena za zdaňovací období o:

- základní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč, ovšem s výjimkou, kdy se daň ne-snižuje u poplatníka, který v lednu klasického zdaňovacího období bere starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění
- slevu v hodnotě 24 840 Kč na manžela/manželku, žijící s poplatníkem ve společné domácnosti, pokud nemá vlastní příjem, přesahující za určené zdaňovací období 68 000 Kč
- slevu na invalidu základního stupně ve výši 2 520 Kč
- rozšířenou slevu na invalidu v hodnotě 5 040 Kč – pobírá-li poplatník invalidní důchod, dosahující třetího stupně nebo jiný důchod podle zákona o důchodovém pojištění
- slevu pro držitele průkazu ZTP/P, a to ve výši 16 140 Kč – poplatník musí být držitelem tohoto průkazu
- slevu na studenta ve výši 4 020 Kč, pokud se poplatník soustavně připravuje na své budoucí povolání studiem nebo vymezeným výcvikem, a to maximálně do dovršení věku 26 let nebo do 28 let po dobu prezenčního studia v doktorském programu

Bližší podmínky určující slevy na dani vymezuje § 35ba Zákona o daních z příjmů. (Česko, ©2014)

Nově od roku 2013 platí, že pokud se rozhodneme uplatňovat výdaje paušální částkou, nemůžeme zároveň využít daňové zvýhodnění na dítě a slevu na manželku či manžela. Z hlediska některých výdajů můžeme tato omezení obejít, tak že daňová zvýhodnění na děti uplatní naše spolupracující osoba. (Jakpodnikat.cz: portál pro podnikatele a jiné OSVČ, ©2014)

3.2 Daň silniční

Pilátová (2012, s. 187 - 191) uvádí, že téměř každý podnikatel, jakožto fyzická osoba s příjmy podle Zákona o dani z příjmů nebo OSVČ, využívá ke svému podnikání silniční vozidlo. Pokud je vozidlo zaregistrované nebo se používá k činnosti na území České republiky, je nutné, aby příslušné vozidlo bylo předmětem daně silniční. Ovšem zda je předmětem této daně nemá žádný vliv, jaký vlastnický vztah je podnikatele k vozidlu. Pilá-

tová říká, že hlavním parametrem je, aby vozidlo bylo použito v České republice k podnikání. Obecně je dáno, že předmětem této daně jsou vozidla splňující kritéria a to, že jde o silniční vozidlo, které je provozováno a registrováno v České republice a používá se k podnikání nebo s ním bezprostředně souvisí. Pro daňové kontroly tudíž bude bezpochybně řádně vedená evidence provozu vozidla.

Poplatníkem této daně je podle ustanovení zákona, kde jsou mimo jiné sepsány konkrétní podmínky, osoba zapsaná v technickém průkazu vozidla jakožto provozovatel, uživatel vozidla, stálá provozovna nebo jiná organizační složka osoby se sídlem či trvalým pobytem v zahraničí. Ovšem v nejčastějších případech je poplatníkem vlastník. Výše daně se stanovuje pomocí záloh a to na každé vozidlo samostatně. Poplatník je povinen vést poctivě evidenci o zaplacených zálohách. Poplatník má za úkol pro správně stanovenou výši daně, určit celkovou dobu ve zdaňovacím období, po kterou bylo vozidlo předmětem daně. Dále je důležité použít správně stanovenou sazbu daně, která se v různých případech snižuje či zvyšuje, a uplatit možnosti slevy na dani. (Pilátová, 2012, s. 191 – 200)

V daňové evidenci je silniční daň daňově uznatelným nákladem, ovšem musí dokázat, že je výdaj uznatelný a to podle zaplaceného dokladu zachyceného v daňové evidenci. Daňové přiznání se podává příslušnému úřadu po skončení zdaňovacího období, nejpozději však do 31. ledna. Toto datum je závazné k placení silniční daně. Poplatník hradí případný rozdíl, který vznikne z rozdílu nižší velikostí uhrazených záloh a celkové daňové povinnosti. (Pilátová, 2012, s. 201)

3.3 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí se skládá z daní z pozemků a ze staveb. Předmětem této daně se uvádí druh pozemku, který je veden v katastru nemovitostí. Přiznání k dani podává poplatník daně, v našem případě fyzická osoba. Přiznání k dani z nemovitostí se podává příslušnému správci daně v místě bydliště. Podrobnější specifikace k této dani nám ukládá zákon o dani z nemovitostí. (Pilátová, 2012, s. 206 – 209)

3.4 Daň z přidané hodnoty

Pilátová (2012, s. 129 - 130) říká, že daň z přidané hodnoty se týká osoby, která je povinná k dani na základě registrační povinnosti. Poplatníkovi je následně přiděleno vlastní identifikační číslo, které je přiřazeno na základě rozhodnutí finančního úřadu. Osoba se může registrovat k placení daně dobrovolně na základě rozhodnutí, ovšem nejčastějším důvodem

je povinná registrace a to z důvodu překročení stanoveného horního limitu obratu, který je ve výši 1 000 000 Kč. Tento limit je sledován v období dvanácti bezprostředně po sobě jdoucích kalendářních měsících.

Doleželová (2008, s. 33) uvádí důležitost evidence DPH na vstupu pro zpracování přiznání takto:

- Uskutečněná zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku
- Pořízení zboží z jiného členského státu
- Poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v jiném členském státě
- Zaslání zboží z jiného členského státu s místem plnění v tuzemsku
- Pořízení nového dopravního prostředku
- Dovoz zboží
- Poskytnutí služby zahraniční osobou povinnou k dani

Dále Doleželová (2008, s. 34) zaznamenává evidenci DPH na výstupu jako:

- Přijatá zdanitelná plnění s místem plnění v tuzemsku
- Pořízení zboží z jiného členského státu
- Poskytnutí služby osobou registrovanou k dani
- Dovoz zboží
- Poskytnutí služby zahraniční osobou povinnou k dani
- Pořízení nového dopravního prostředku

3.5 Sociální pojištění

Pojištěnci, jako osoby samostatně výdělečně činné, se rozdělují na jedince, provozující hlavní samostatně výdělečnou činnost a na OSVČ, vykonávající vedlejší samostatnou výdělečnou činnost. (Pilátová, 2012, s. 228).

Pilátová (2012, s. 228) říká, že OSVČ je ten, kdo vykonává samostatnou výdělečnou činnost nebo při ní pouze spolupracuje. Pravidla pro zahájení OSVČ jsou jasně zakotvena v zákoně z roku 2008 a tímto zákonem jsou dané podmínky, kdo může zahájit činnost. Může jí být pouze osoba s ukončenou povinnou školní docházkou, která je starší 15 let.

U sociálního a zdravotního pojištění se u individuálního podnikatele účtování od roku 2008 změnilo. Zaplacené zálohy přestaly vstupovat jako výdaj do základu daně, ale jsou pohledávkou na institucích sociálního a zdravotního pojištění. Na konci každého účetního období se zjišťuje skutečná povinnost, která je vyčíslena v přehledu. Přičemž se dodržuje akru-

ální princip – skutečná povinnost se zaúčtuje jako operace v období, s nímž věcně a časově souvisí. (Müllerová, 2009, s. 26)

Pro OSVČ je důležitý pouze výkon činnosti, nikoliv přidělení živnostenského oprávnění nebo výše dosaženého příjmů či ztráty. Osoba samostatně výdělečně činná může být pouze ta, jejíž příjmy podléhají dani, již dotyčný přiznává v dani z podnikání a jiné výdělečné činnosti. (Pilátová, 2012, s. 228)

Pilátová (2012, s. 238 - 242) vymezuje základ pro vyměření výše pojistného z rozdílu mezi příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a výdaji, vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení zdárného průběhu podnikání. Z vyměřovacího základu, podstatného pro výpočet pojistného na důchodové pojištění, se poté následně vypočítává i důchod. Ze samotného vyměřovacího základu se vypočítávají zálohy na důchodové pojištění. OSVČ je vždy povinna platit zálohy na důchodové pojištění.

Výše záloh důchodového pojištění není pevná. Je přímo úměrně závislá na výši dosaženého zisku. Pokud se jedná o osobu samostatně výdělečně činnou, tak vyměřovací základ se vypočítává jako polovina daného vyměřovacího základu a sazba pojištění je poté určena na 29,2%. (Klimánková, ©2013)

Výše záloh se každoročně mění a odvíjí se od průměrné mzdy na stanovené období. Potom se upravuje pře počítáním koeficientu, který je ve výši 1,0015. Vyměřovacím základem je pro rok 2014 základ ve výši 25 903 Kč. Minimální výše záloh je stanovena na 1894 Kč, která je získána jako 29,2% jedné čtvrtiny průměrné mzdy. Maximální částka pro vyčíslení pojistného na sociální zabezpečení činí 1 245 216 Kč. (Kučerová, ©2013)

Müllerová (2009, s. 26) uvádí, že nemocenské pojištění se zahrnuje jako dobrovolné a není potřeba jej vyúčtovat. V praxi to znamená, že je možné ho účtovat přímo do nákladů. Tato skutečnost obnáší však určitou míru rizika pro daný subjekt. V případě, že si jej podnikatel neplatí, tak v době svého onemocnění nemá nárok na dávky nemocenského pojištění.

3.6 Zdravotní pojištění

Pilátová (2012, s. 255-260) říká, že podle zákona o veřejném zdravotním pojištění se pojišťují osoby s trvalým pobytem na území České republiky. Samozřejmě se mohou pojistit i osoby bez trvalého zdejšího bydliště, které jsou pracovně činné na území tohoto státu. Jestliže OSVČ vede v patrnosti příjmy ze samostatné výdělečné činnosti je považována za

pojištěnce a z tohoto postu potom vyplývá pro dotyčného celá řada povinností. Jednou z nich je nahlásit příslušné zdravotní pojišťovně zahájení, popřípadě ukončení, samostatné výdělečné činnosti nejpozději do 8 dnů od vzniku jakékoliv této změny.

Zálohy na zdravotní pojištění se vyčísľují ze všeobecného vyměřovacího základu, tento se počítá jako polovina měsíční mzdy a poté se násobí koeficientem určeným na důchodové pojištění. (Kučerová, ©2013)

Vyměřovací základ OSVČ je stanoven z rozdílu mezi příjmy z podnikání. Minimální měsíční částkou je určeno 1752 Kč, kterou dostaneme výpočtem 13,5% z vyměřovacího základu, tedy polovině průměrné měsíční mzdy a maximální vyměřovací základ není stanoven. (Klimánková, ©2013)

4 PROBLEMATIKA Z HLEDISKA ÚČETNICTVÍ INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE

Z hlediska založení účetnictví se individuální podnikatel potýká s různými problémy. Některými z nich se zabývá tato kapitola následovně:

Zákon neurčuje individuálnímu podnikateli povinnou minimální výši základního majetkového vkladu ke vzniku podnikání. Fyzická osoba tudíž může hospodařit s minimálním majetkem. Podnikatel má několik možností, jak financovat své podnikání, jednou z nich je použití úvěru či půjčky. (Müllerová, 2011, s. 22)

4.1 Založení účetnictví u individuálního podnikatele

Pro individuálního podnikatele, který je fyzickou osobou, znamená vedení účetnictví tři základní pravidla:

- musí sestavit zahajovací rozvahu k datu zahájení své činnosti
- dále otevírá účetní knihy zaúčtováním počátečních stavů neboli přebytků ze zahajovací rozvahy
- v neposlední řadě sestaví svůj účtový rozvrh dle hlavní knihy (Müllerová, 2011, s. 22)

V případě vložení majetku z vlastních zdrojů, je ke krytí těchto aktiv určen účet 491 – Účet individuálního podnikatele. Na tomto účtu je zaznamenáván veškerý vlastní kapitál podnikatele. (Müllerová, 2011, s. 22)

Dušek (2008, s. 55) uvádí různé varianty názvů pro účet individuálního podnikatele. Používá názvy vlastní kapitál podnikatele či rozdílový účet. Na tomto účtu zaznamenává vše, co představuje osobní vklady a výběry podnikatele. Dokonce se zde eviduje převedený zisk nebo ztráta z předešlého roku. Tento účet má vícero využití. Slouží podnikateli ke zpětné kontrole jeho osobního vkladu a zároveň jako převodový můstek v případě, že dochází k převodu mezi daňovou evidencí a účetnictvím.

V případě vzniklých výdajů, které bezprostředně souvisí se zahájením podnikání, před otevřením hlavním účetních knih, záleží pouze na podnikatelově rozhodnutí, na kterých účtech se v zahajovací rozvaze tyto skutečnosti projeví. Individuální podnikatel má na výběr ze dvou variant buď zapsáním na účet dlouhodobého nehmotného majetku (v případě, že bude evidovat ve formě odpisů), nebo na účtu 011 – Zřizovací výdaje či jako náklady

příštích období a to na účtu 381 – Náklady příštích období. Po otevření účtů budou zaúčtovány jednorázově do nákladů. (Müllerová, 2011, s. 22)

4.2 Zvláštnosti účetnictví z pohledu individuálního podnikatele

4.2.1 Účtování o zásobách

Individuální podnikatelé nejčastěji využívají zjednodušený způsob evidence zásob, termínovaný jako způsob B. Tato metoda spočívá v tom, že dodavatelské faktury jsou účtovány přímo do nákladů, přičemž na účtu zásob zůstává počáteční zůstatek, který se převádí při otevírání účetních knih. (Müllerová, 2011, s. 24)

Müllerová (2011, s. 24) uvádí, že na konci účetního období jsou počáteční stavy zásob převedeny do nákladů. Nespotřebované či neprodané zásoby se převidují z nákladů na účet zásob. Tyto úkony se dějí všechny na základě informací z evidence zásob mimo účetnictví. Podobným způsobem se eviduje vlastní výroba. Ta se zaúčtuje až koncem účetního období a to jako změna stavu nedokončené výroby nebo výrobků. Tato metoda je přitom velkým zjednodušením evidence zásob, avšak zároveň je značnou nevýhoda pro individuální podnikatele. V průběhu účetního období nelze zjistit aktuální stav zásob a navíc se v nákladech může skrývat manko, které by bylo běžnou spotřebou.

4.2.2 Uzávěrkové operace

Müllerová (2011, s. 29-30) vysvětluje, jak se účetní knihy uzavírají koncem účetního období. K tomuto kroku slouží podvojný zápisy. Pro tyto případy se používají účty:

- 710 - Účet zisků a ztrát, kde se převádějí zůstatky výsledkových účtů hlavní knihy
- 702 - Konečný účet rozvahový, kde se převádějí zůstatky rozvahových účtů

Následně k zahájení dalšího účetního období se při otevírání účetních knih použije:

- 701 – Počáteční účet rozvahový
- 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení a následně v neposlední řadě
- 491 – Účet individuálního podnikatele

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ROZBOR DAŇOVÉ A ÚČETNÍ PROBLEMATIKY

Ve své praktické části se zaměřím, ve větším rozsahu, na daňové problémy, s kterými jsem se setkala při práci s individuálními podnikateli. K samotnému výpočetnímu rozboru a následnému doporučení jsem si vybrala tři naprosto rozdílné subjekty, kteří mají odlišné problémy z hlediska účetního a především daňového.

U prvního případu se budu zabývat podnikatelem, který vede daňovou evidenci a doposud uplatňoval své výdaje paušální částkou. Kvůli změnám v daňových zákonech, se mu nyní značně zvyšuje jeho daňová povinnost. Jako druhý subjekt bude podnikatel, který vede taktéž daňovou evidenci a své výdaje uplatňuje paušální částkou. A jako třetí v pořadí je individuální podnikatel, jenž vede účetnictví a největší problém shledává v nákladových položkách, které zvyšují a snižují rozdíl výsledku hospodaření při samotném výpočtu základu daně.

Informace a fakta, jež jsem zpracovávala ve své bakalářské práci, se zakládají na pravdivých skutečnostech. Avšak vybraní podnikatelé žádali o diskrétnost a nechtěli být jmenováni, proto jsou pro mé účely uvedeni jako Individuální podnikatel AB, KL a XY.

5.1 Daňový a účetní rozbor a výpočet u podnikatele AB

Individuální podnikatel AB je živnostník, který vede daňovou evidenci a je plátcem DPH. Jeho předmětem podnikání je truhlářství a stolařství. Toto podnikání zakládal v roce 2009. Zabývá se výrobou a opravami drobných výrobků ze dřeva, případně nábytku na zakázku.

Pan AB má manželku, se kterou žije ve společné domácnosti. Jeho žena čeká dítě, které by se mělo narodit v polovině roku 2014. Manželka předpokládá čerpat mateřskou dovolenou a rozhodla se pobírat dávky od státu ve formě rodičovského příspěvku. Manželé mají společně úvěr na bytové potřeby a výše zaplacených úroků z úvěrů za rok 2013 jim činila 15 072 Kč.

Ke svému podnikání si v roce 2013 pan AB zakoupil auto v hodnotě 150 000 Kč, které odepisuje zrychleným způsobem. Dále subjekt investuje do svého životního pojištění částkou v souhrnné výši 10 500 Kč ročně.

5.1.1 Daňová povinnost pana AB

Živnostník AB vede příjmy ze samostatné činnosti podle §7 zákona o dani z příjmů. Pan AB doposud uplatňoval výdaje paušální částkou, jelikož souhrn skutečně prokazatelných

výdajů nedosahoval výše výdajů paušální částkou, které jsou pro individuálního podnikatele bezesporu nejjednodušší.

Tab. 2. Výše příjmů a odpovídající výdeje podnikatele AB. (Zdroj: Vlastní zpracování)

<i>Druh činnosti</i>	<i>Sazba výdajů % z příjmů</i>	<i>Příjmy</i>	<i>Výdaje</i>
Truhlářství	80%	937 222 Kč	749 777 Kč

Pro rok 2013 bude vyplatit daňová povinnost pana AB, který uplatňuje výdaje paušální částkou následovně:

Tab. 3. Výpočet daňové povinnosti podnikatele A (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele AB:	
Dílčí základ daně §7	187 445 Kč
Dílčí základ daně §8	0 Kč
Dílčí základ daně §9	0 Kč
Dílčí základ daně §10	0 Kč
Souhrn dílčích základů daně	187 445 Kč
Dílčí základ §6	0 Kč
Základ daně z příjmů	187 445 Kč
Nezdanitelné části základu daně	25 572 Kč
- odečet úroků	15 072 Kč
- životní pojištění	10 500 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelné části	161 873 Kč
Zaokrouhlený základ daně	161 800 Kč
Daň (15%)	24 270 Kč
Slevy na dani	
- Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	0 Kč

Aby pan AB mohl vyčíslit svou daňovou povinnost pro rok 2013, musel sečíst souhrn dílčích základů daně. Pro případ podnikatele to jsou pouze příjmy ze samostatné činnosti. Poté souhrn těchto dílčích základů daně snížil o nezdanitelné položky, které v jeho případě tvoří úroky v hodnotě 15 072 Kč. Také podnikatelský subjekt využívá možnosti uplatnění položky soukromého životního pojištění, přičemž musel dodržet určité podmínky. Tato

částka nesmí přesáhnout 12 000 Kč za zdaňovací období a za základní podmínku se považuje, že výplata pojistného plnění je sjednána až po 60 měsících uzavření pojistné smlouvy a poplatník musí pro uskutečnění plnění dosáhnout věku 60 let. Dále se rozděluje sjednání pojistné doby a to v rozmezí 5 – 15 let, musí být sjednána minimální částka 40 000 Kč. Pokud se uzavírá na delší dobu než 15 let, je určeno alespoň 70 000 Kč.

Vyčíslený základ daně, který je snížený o nezdanitelné částky, se zaokrouhlí směrem dolů na 100 Kč a vypočítá se daň, která činí v roce 2013 15% ze základu daně. Jako poslední krok pro výpočet daňové povinnosti je odečtení slev na dani. V případě pana AB jde prozatím o slevu na poplatníka. Pokud závěrečná hodnota vyjde v záporných číslech, závěrečná daň bude nulová. Podnikateli nevzniká žádný přeplatek ani nedoplatek.

5.1.2 Výpočet záloh na sociálním a zdravotním pojištění pana AB

Individuální podnikatel AB provozoval svou živnost nepřetržitě po dobu 12 měsíců. Po celé toto období byl považován za OSVČ a tudíž musí odvádět zálohy na sociální a zdravotní pojištění.

5.1.2.1 Výpočet záloh na sociálním pojištění

K samotnému výpočtu potřebujeme znát daňový základ, jakožto rozdíl mezi příjmy a výdaji individuálního podnikatele, minimální vyměřovací základ, koeficienty a sazby stanovené zákonem.

Výpočet:

$$\text{Daňový základ} = \text{Příjmy} - \text{Výdaje} = 937\,222 \text{ Kč} - 749\,777 \text{ Kč} = 187\,445 \text{ Kč}$$

$$\text{Vyměřovací základ} = 50\% \text{ z daňového základu} = 0,5 * 187\,445 = 93\,722,5 = 93\,773 \text{ Kč}$$

Porovnání minimálního vyměřovacího základu: 93 773 Kč > 77 652 Kč, z toho vyplývá, že pro další výpočet použijeme částku 93 773 Kč

$$\text{Vyměřovací základ ze samostatně výdělečné činnosti} = 93\,773 \text{ Kč}$$

$$\text{Výše pojistného na důchodové pojištění} = 93\,773 * 29,2\% = 27\,381,716 = 27\,382 \text{ Kč}$$

$$\text{Úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění} = 34\,562 \text{ Kč}$$

$$\text{Vzniklý přeplatek/nedoplatek} = 27\,382 \text{ Kč} - 34\,562 \text{ Kč} = - 7\,180 \text{ Kč}$$

Daňovým základem pro naše účely slouží rozdíl mezi příjmy a výdaji, ze kterého následně dopočítáme vyměřovací základ, který činí 50% z tohoto základu. Výsledek porovnáme

s minimálním vyměřovacím základem stanoveným zákonem, jež činí 77 652 Kč. Dále do počítáme výši na důchodové pojištění a to 29,2% vyměřovacího základu. Pan AB může odvádět ještě 2,3% na nemocenské pojištění, které je však zcela dobrovolné. Pokud by jej chtěl využít, musí se k němu předem přihlásit. V rámci mezí stanovených zákonem se může rozhodnout, v jaké výši jej chce mít. Pro podnikatele jsou to výdaje, které nám zvýší souhrn pojistného na důchodové pojištění, tudíž jej neodvádí. Ovšem v případě dlouhodobé nemoci nebo úrazu, by mu nenáležela žádná výše nemocenské.

Z dostupných informací víme, že souhrn zaplacených záloh na důchodovém pojistném činil pro rok 2013 u podnikatele AB 34 562 Kč. Poté, jak můžeme vidět z propočtu uvedeného výše, se navzájem od sebe tyto položky odečtou a pan AB zjistil, že mu vzniká přeplatek v hodnotě 7 180 Kč, který mu bude od úřadu vrácen.

5.1.2.2 Výpočet záloh na zdravotním pojištění

K samotnému výpočtu záloh na zdravotním pojištění musíme znát výši příjmů a výdajů za daný rok. Následně spočítáme vyměřovací základ, výši pojistného a také hodnotu záloh na příští rok.

Výpočet:

Údaje pro vyměřovací základ = Příjmy – Výdaje = 937 222 Kč - 749 777 Kč = 187 445 Kč

Vyměřovací základ = 50% z 25 884 * počet měsíců placených minimální základ = 0,5 * 25 884 * 12 = 155 304 Kč

Minimální vyměřovací základ = 50% z rozdílu mezi příjmy a výdaji = 0,5 * 187 445 Kč = 93 772,5 = 93 773 Kč

Porovnání vyměřovacích základů: 155 304 Kč > 93 773 Kč, z toho vyplývá, že pro další výpočet použijeme částku 155 304 Kč.

Výpočet pojistného = 13,5 % * vyměřovací základ = 0,135 * 155 304 Kč = 20 966, 04 Kč = 20 967 Kč.

Úhrn zaplacených záloh na zdravotní pojištění = 20 976 Kč

Vzniklý přeplatek/nedoplatek = 20 967 Kč – 20 976 Kč = - 9 Kč

Prvotním vstupem pro určení vyměřovacího základu, je rozdíl mezi příjmy a výdaji, ze kterého si následně určíme 50%, jak nám ukládá znění stanoveného zákona. Výsledek porovnáme s minimálním vyměřovacím základem, jež zjistíme jako násobek stanovený

průměrnou mzdou pro rok 2013 a koeficientem 0,5 a z vyšších z těchto hodnot pracujeme dále. Výše pojistného se u pana AB vypočítá násobkem sazby 13,5% a vyměřovacího základu.

Z dostupných informací víme, že souhrn zaplacených záloh na zdravotním pojištění činil pro rok 2013 u podnikatele AB 20 976 Kč, což je výše minimálních placených záloh stanovených zákonem. Poté, jak můžeme vidět z propočtu uvedeného výše, se navzájem od sebe tyto položky odečtou a pan AB zjistil, že mu vzniká přeplatek v hodnotě 9 Kč, který mu bude od úřadu vrácen.

5.1.3 Návrh na eliminaci daňového problému podnikatele AB

Podnikateli AB pro tento rok vychází nulová daňová povinnost, ale za předpokladu, že v následujících období nedojde k výrazným změnám daňových zákonů, pokud by nadále uplatňoval výdaje paušální částkou, může být tento výsledek jiný. Zda předpokládáme téměř stejnou výši příjmů individuálního podnikatele, z počátku by se mohlo zdát, že výdaje skutečně vynaložené nedosahují výše jako paušální částka. Jelikož v roce 2013 nastaly určité skutečnosti, závěrečná daňová povinnost by se poplatníkovi mohla značně změnit. Z poskytnutých údajů víme, že s manželkou čekají rodinu. Podle daných informací předvídáme, že se dítě narodí v polovině roku a při uplatnění výdajů paušální částkou by si podle nového zákona o dani z příjmů platného již v roce 2013 nemohl uplatnit slevu na vyživované dítě. Navíc si pan AB koupil auto, které bude kromě osobních účelů, využívat ke své podnikatelské činnosti, tudíž si může uplatnit paušální výdaj.

V následujících tabulkách můžeme vidět stručný přehled příjmů a výdajů individuálního podnikatele pana AB, který si vede pro případ kontroly, zda se mu využívání paušálních výdajů skutečně vyplatí. Pan AB je plátcem DPH, tudíž si musí evidovat veškeré doklady pro stanovení příznání k DPH, tudíž samotné záznamy jeho příjmů a výdajů pro něj, z hlediska uplatňování výdajů skutečně vynaloženými, nebude přítěží. Zde jsem také zaznamenala problém z hlediska účetnictví. Pan AB by se měl více zaměřit, které doklady si může zařadit k výpočtu jeho příznání k dani z přidané hodnoty. V jeho záznamech se vyskytl doklad za zaplacení kávového setu, který by mu finanční úřad s velkou pravděpodobností neuznal jako doklad související s jeho činností a tudíž by si jej nemohl uplatnit u příznání k DPH.

Tab. 4. Příjmy podle §7 podnikatele AB za rok 2013
(zdroj: Daňová evidence podnikatele AB)

Přehled příjmů podnikatele AB	
Příjmy podle §7	Částka v Kč
Výroba nábytku na zakázku	501 150
Opravy drobného nábytku	79 540
Výroba konstrukcí do sedacích souprav	270 000
Ostatní služby	34 675
Úroky z banky	47
Výroba dveřních výplní	51 810
Celkem	937 222 Kč

V příjmech pana AB můžeme vidět, že největší část tvoří příjmy z výroby nábytku, dřevěných konstrukcí a dřevěných výplní.

Tab. 5. Výdaje podle §7 podnikatele AB (Zdroj: Daňová evidence podnikatele AB)

Přehled výdajů podle §7 podnikatele AB	
Výdaje podle §7	Částka v Kč
Materiál	436 000
Výrobní prostředky	66 540
Jiné služby	10 240
Jiné výdaje (daně, režie, poplatky bance)	6 206
Náradí	143 000
Mzdové výdaje	45 320
Celkem	707 306 Kč

Ve výdajích pana AB můžeme vysledovat, že podstatnou část jeho celkových výdajů tvoří nákup materiálu k provozování jeho podnikatelské činnosti. Podle poskytnutých informací

jsou pana AB skutečně vynaložené výdaje v hodnotě 707 306 Kč. Můžeme si také všimnout v předchozích tabulkách, že výdaje uplatněné paušální částkou jsou opravdu vyšší než výdaje skutečně vynaložené.

Ovšem pro celkový dílčí základ daně se musí odečíst položky snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji, jak můžeme vidět v tabulce níže.

Tab. 6. Výpočet dílčího základu daně podle §7 (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet dílčího základu daně podle §7	
Příjmy podle §7	937 222 Kč
Výdaje podle §7	707 306 Kč
Rozdíl mezi příjmy a výdaji	229 916 Kč
Položky snižující rozdíl:	84 000 Kč
- Odpisy dlouhodobého majetku	36 000 Kč (180 000 / 5)
- Paušální výdaje	48 000 Kč
Dílčí základ daně podle §7	145 916 Kč

Pro výpočet dílčího základu daně podle §7 se musí od skutečně vynaložených příjmů odečíst skutečně vynaložené výdaje. Následně se od této částky odečtou položky snižující tento rozdíl. Mezi tyto položky u podnikatele AB patří odpisy v hodnotě 36 000 Kč. K tomuto údaji jsme došli pomocí daného vzorce a koeficientu. Auto se nachází v 2. odpisové skupině, tudíž bude odepisováno 5 let a koeficientem pro první rok je 5. Dále si pan AB může uplatit paušální výdaje na používání automobilu. Na takové silniční motorové vozidlo je možno si podle zákona uplatnit částku 5 000 Kč měsíčně, což činí 60 000 Kč za rok. Ovšem pan AB užívá své vozidlo i pro osobní účely, může se z této částky uplatnit pouze 80%, tudíž tato položka bude pouze v hodnotě 48 000 Kč ročně. Z tabulky můžeme vyčíst, že tedy celkový dílčí základ daně podle §7 bude 145 916 Kč, který je nižší, než při uplatnění paušální částky.

Tab. 7. Upravený výpočet daňové povinnosti podnikatele AB
(Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele AB:	
Dílčí základ daně §7	145 916 Kč
Dílčí základ daně §8	0 Kč
Dílčí základ daně §9	0 Kč
Dílčí základ daně §10	0 Kč
Souhrn dílčích základů daně	145 916 Kč
Dílčí základ daně §6	0 Kč
Základ daně z příjmů	145 916 Kč
Nezdanitelné části základu daně	25 572 Kč
- úroky	15 072 Kč
- životní pojištění	10 500 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelné části	120 344 Kč
Zaokrouhlený základ daně	120 300 Kč
Daň (15%)	18 045 Kč
Slevy na dani	
- Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
- Sleva na dítě (13 404/2)	6 702 Kč
Daň po slevách	-6 702 Kč

Z následující tabulky je zřejmé, že v následujících obdobích bude pro podnikatele výhodné využít prokazatelné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Panu AB vznikl daňový přeplatek v hodnotě 6 702 Kč. Mohl si uplatit paušální výdaje na dopravu a také odpisy dlouhodobého majetku, který si nově nakoupil. Tyto skutečnosti si při využití paušální částky nemůže uplatnit. Je tu také možnost využít slevu na manželku ve výši 24 840 Kč, za předpokladu, že žije s poplatníkem ve společné domácnosti a její příjem za rok nepřesáhl

68 000 Kč. Tuto slevu mohou manželé využít za předpokladu, že manželka bude pobírat mateřskou a ne rodičovský příspěvek, na který se tato sleva nevztahuje.

Další podstatnou skutečností, kterou musíme vzít na zřetel, je uplatnění si slevy na děti. V letošním roce si ji mohou využít pouze živnostníci, jež vykazují skutečné výdaje. Pan AB si bude moci uplatnit slevu od měsíce, ve kterém se dítě narodilo, což v tomto případě činí částku odpovídající šesti měsícům. Je na podnikateli, kterými z daných možností se chce řídit, a která pro něj bude příhodnější.

Neexistuje žádný zákaz každoročního přecházení z daňové evidence na paušální výdaje a naopak, proto bych podnikateli doporučila zaznamenávat výdaje skutečně vynaložené, jelikož jsou pro něj, za daných podmínek, jednoznačně výhodnější. Je zde ovšem kritérium přechodu, které nám říká, že pokud se u poplatníka k 31. 12. vyskytnou zejména položky jako závazky, pohledávky, nespotřebované zásoby a rezervy, musí se u přechodu speciálně upravit základ daně za předchozí rok. U podnikatele AB tato skutečnost, prozatím nenastala, ale v případě opaku, je nutné zvážit, zda přechod pro něj bude i nadále výhodný.

Dalším problémem tohoto přechodu se může zdát i dodatečná úprava podkladů pro okresní správu sociálního zabezpečení. Pokud osoba samostatně výdělečně činná provede úpravu daňového základu, ovlivní i výši vyměřovacího základu pro OSVČ. Pak je tedy nutné podat opravný přehled, ve kterém bude uvedena nová výše daňového i vyměřovacího základu. Pro zdravotní pojišťovny se tento přehled podávat nemusí.

5.2 Daňový a účetní rozbor a výpočet u podnikatele KL

Individuální podnikatel KL je živnostník, který vede daňovou evidenci a není plátcem DPH. Pan KL má manželku, se kterou sdílí společnou domácnost a vychovávají dvě nezletilé děti. Syna ve věku 11 let a dceru, která navštěvuje druhý ročník základní školy. Na obě nezletilé se pro podnikatele vztahuje vyživovací povinnost. Slevu na děti uplatňuje on sám. Jeho manželka má stálý pracovní poměr a její výše ročních příjmů činí 251 400 Kč.

Podnikatel KL provozuje řemeslnou živnost v oblasti stavebnictví, obor zednictví. Kromě toho pan KL je vlastníkem nemovitosti, kterou spolu s manželkou poskytují k pronájmu. V roce 2014 by chtěli tento objekt zrekonstruovat, což by jim v budoucnu mělo zvýšit jejich příjem, který plyne z pronájmu nemovitosti.

5.2.1 Daňové zatížení a problémy u podnikatele KL

Pro pana KL se ukazuje nejlepším rozhodnutím, uplatňovat paušální výdaje, jež jsou pro něj nejjednodušším i nejvýhodnějším způsobem, jak uplatnit výdaje v daňovém přiznání. Z hlediska toho, že při jeho živnosti jsou prokazatelné výdaje téměř zanedbatelné, nevede daňovou evidenci, ale jen evidenci svých příjmů. Z uvedeného vyplývá, že podle §7 zákona o daních z příjmů využívá možnosti výdajů paušální částkou a to ve výši 80%.

Tab. 8. Výše příjmů a odpovídající výdeje podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)

<i>Druh činnosti</i>	<i>Sazba výdajů % z příjmů</i>	<i>Příjmy</i>	<i>Výdaje</i>
Zednictví	80%	1 457 668 Kč	1 166 134 Kč

Po uplatnění výdajů paušální částkou bude výpočet jeho daně vypadat následovně:

Tab. 9. Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL:	
Dílčí základ daně §7	291 534 Kč
Dílčí základ daně §8	0 Kč
Dílčí základ daně §9	78 120 Kč
Dílčí základ daně §10	0 Kč
Souhrn dílčích základů daně	369 654 Kč
Dílčí základ §6	0 Kč
Základ daně z příjmů	369 654 Kč
Nezdanitelné části základu daně	0 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelné části	369 654 Kč
Zaokrouhlený základ daně	369 600 Kč
Daň (15%)	55 440 Kč
Slevy na dani	
- Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	30 600 Kč

Pro dosažení své daňové povinnosti musí podnikatel KL nejprve vypočítat součet dílčích základů daně podle jednotlivých paragrafů. Z hlediska uplatnění výdajů paušální částkou se nemusí pan KL potýkat s žádnými většími problémy, zda se v rozdílu příjmů a výdajů objeví některé položky, které ovlivňují výši dílčího základu daně. Kromě příjmů ze samostatné činnosti má podnikatel KL také příjmy z pronájmů, které se řídí §9 a jsou ve výši 111 600 Kč ročně. K těmto příjmům si evidoval skutečně vynaložené výdaje na opravy, údržbu a jiné nezbytné investice do této nemovitosti. Tyto náklady byly v celkové hodnotě 16 800 Kč, přičemž rozdíl těchto dvou položek by činil 94 800 Kč. Při uplatnění výdaje paušální částkou v sazbě 30%, která je stanovena zákonem, avšak maximálně do částky

600 000Kč, je tento rozdíl ve výši 78 120 Kč. Proto je tato možnost samozřejmě výhodnější, a tak se pro ni rozhodl i pan KL.

Následně zaokrouhlený součet dílčích základů daně tvoří výpočet pro výši daně. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že podnikatel KL si neplatí žádné penzijní ani životní pojištění, neposkytuje dary, ani nemá žádný úvěr, ze kterého by platil úroky. Neuplatňuje si tedy žádné nezdánitelné části základu daně.

Po vyčíslení daně, která je stanovená na 15% si následně podnikatel může odečíst slevy a následné zvýhodnění na nezletilé děti. Zde nastává, od letošního roku, pro podnikatele KL situace, která se může jevit jako určitý problém. Jelikož prokazatelné výdaje pana KL nedosahují zdaleka takové hodnoty jako výdaje při využití procentem, nemůže si při volbě této možnosti náš subjekt snížit svou daň o slevy na jeho dvě vyživované děti, jako tomu bylo v předešlých letech. Nyní mu vzniká daňový doplatek.

5.2.2 Výpočet záloh sociálního a zdravotního pojištění podnikatele KL

Individuální podnikatel KL provozoval svou živnost nepřetržitě po dobu 12 měsíců. Po celé toto období byl považován za OSVČ a tudíž musí odvádět zálohy na sociální a zdravotní pojištění.

5.2.2.1 Výpočet záloh na sociálním pojištění

K samotnému výpočtu potřebujeme znát daňový základ, který získáme jako rozdíl mezi příjmy a výdaji individuálního podnikatele. Dále je nutné mít k dispozici minimální vyměřovací základ, stanovený vyměřovací základ, vyměřovací základ za samostatné výdělečné činnosti, koeficienty a sazby stanovené zákonem.

Výpočet:

$$\text{Daňový základ} = \text{Příjmy} - \text{Výdaje} = 1\,457\,668 \text{ Kč} - 1\,166\,134 \text{ Kč} = 291\,554 \text{ Kč}$$

$$\text{Vypočtený vyměřovací základ} = 50\% \text{ z daňového základu} = 0,5 * 291\,554 = 145\,777 \text{ Kč}$$

Porovnání minimálního vyměřovacího základu: 145 777 Kč > 77 652 Kč, z toho vyplývá, že pro další výpočet použijeme částku 145 777 Kč

$$\text{Vyměřovací základ ze samostatně výdělečné činnosti} = 145\,777 \text{ Kč}$$

$$\text{Výše pojistného na důchodové pojištění} = 145\,777 \text{ Kč} * 29,2\% = 42\,566,884 = 42\,567 \text{ Kč}$$

$$\text{Úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění} = 38\,580 \text{ Kč}$$

Vzniklý přeplatek/nedoplatek = 42 567 Kč - 38 580 Kč = 3 987 Kč

Daňovým základem, pro naše účely, slouží rozdíl mezi příjmy a výdaji. Jelikož klient využívá výdaje paušální částkou, jeho daňový základ neovlivňují položky, snižující tento rozdíl. Z propočtu následně dopočítáme vypočtený vyměřovací základ, který činí 50% z tohoto základu. Výsledek porovnáme s minimálním vyměřovacím základem uvedeným zákonem. Pro rok 2013 je stanoven ve výši 6 471 Kč měsíčně.

Dále dopočítáme výši na důchodové pojištění a to jako hodnotu 29,2% z vyměřovacího základu. Pan KL může ještě odvádět 2,3% na nemocenské pojištění, které je zcela dobrovolné. Pokud by jej chtěl využít, musí se k němu předem přihlásit. Jestliže podnikatel nestihl včas příslušnému úřadu zaplatit, nemocenské pojištění nám zanikne a musíme se znovu přihlásit. V rámci mezi stanovených zákonem se může rozhodnout, v jaké výši jej chce platit, ovšem minimální pojistné je zavedeno na 115 Kč měsíčně. Pro podnikatele jsou to výdaje, které nám zvýší souhrn pojistného na důchodové pojištění, tudíž jej pan KL neodvádí. Ovšem v případě dlouhodobé nemoci nebo úrazu by mu nenáležela žádná výše nemocenské.

Z podkladových informací víme, že souhrn zaplacených záloh na důchodovém pojistném činil, pro rok 2013 u podnikatele KL, hodnotu 38 580 Kč. Poté, jak vidíme u výše uvedeného výpočtu, se navzájem od sebe odečtou položky výše pojistného na důchodové pojištění a úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění. Pan KL zjistil, že mu vzniká nedoplatek ve výši 3 987 Kč, který bude muset odevzdat příslušnému úřadu.

5.2.2.2 Výpočet záloh na zdravotním pojištění

K samotnému výpočtu záloh na zdravotním pojištění musíme znát výši příjmů a výdajů za daný rok. Následně spočítáme vyměřovací základ, výši pojistného a také hodnotu záloh na příští rok.

Výpočet:

Údaje pro vyměřovací základ = Příjmy – Výdaje = 1 457 668 Kč - 1 166 134 Kč = 291 554 Kč

Vyměřovací základ = 50% z 25 884 * počet měsíců placených minimální základ = 0,5 * 25 884 * 12 = 155 304 Kč

Minimální vyměřovací základ = 50% z rozdílu mezi příjmy a výdaji = 0,5 * 291 554 Kč = 145 777 Kč

Porovnání vyměřovacích základů: 155 304 Kč > 145 777 Kč, z toho vyplývá, že pro další výpočet použijeme částku 155 304 Kč.

Výpočet pojistného = 13,5 % * vyměřovací základ = 0,135 * 155 304 Kč = 20 966, 04 Kč = 20 967 Kč.

Úhrn zaplacených záloh na zdravotní pojištění = 21 540 Kč

Vzniklý přeplatek/nedoplatek = 20 967 Kč – 21 540 Kč = - 573 Kč

Prvotním postupem pro určení vyměřovacího základu, je rozdíl mezi příjmy a výdaji, ze kterého si následně určíme 50% podle stanovení zákona. Výsledek porovnáme s minimálním vyměřovacím základem, jež zjistíme jako násobek stanovený průměrnou mzdou pro rok 2013 a koeficientem 0,5 a jednou z vyšších hodnot pracujeme dále. V samotném případě podnikatele KL je minimální vyměřovací základ nižší, a proto se u výše pojistného použije souhrnný výsledek 155 304 Kč, jakožto vyměřovací základ. Celková suma pojistného se vypočítá násobkem sazby 13,5% a vyměřovacího základu.

Z dostupných informací víme, že souhrn zaplacených záloh na zdravotním pojištění činil pro rok 2013 u podnikatele KL 21 540 Kč ročně. Můžeme si všimnout, že pan KL platí na zdravotních zálohách více, než je zákonem stanovena minimální výše placených záloh v hodnotě 1 748 Kč měsíčně. Poté vidíme z propočtu uvedeného výše, jak se navzájem od sebe odečtou položky výpočtu pojistného a úhrnu zaplacených záloh na zdravotním pojištění. Následně individuální podnikatel KL zjistil, že mu vzniká přeplatek v hodnotě 573 Kč, který mu bude od úřadu vrácen.

5.2.3 Návrh na snížení daňové povinnosti podnikatele KL

Jak bylo řečeno v předchozí kapitole, pro vybraného podnikatele je výhodnější vykazovat výdaje paušální částkou. Z hlediska problematiky uplatnění zvýhodnění na nezletilé děti od letošního roku podnikatel nemůže využívat této výhody. Zvýhodnění na vyživované dítě ovšem může začít uplatňovat jeho manželka při svém zaměstnání, jelikož daňové zvýhodnění na děti může využít jen jeden z rodičů.

Podnikatel má možnost svou daňovou povinnost minimalizovat pomocí nezdanitelných částí základů daně, které se odečítají. Doposud této možnosti nevyžíval. Jak z informací víme, manželé by chtěli zrekonstruovat nemovitost, která je v jejich vlastnictví. Za předpokladu, že by neměli k dispozici určitou sumu finančních prostředků, byli by nuceni požádat v bankovním sektoru o poskytnutí úvěru. Vzhledem k tomu, že nevím, v jakém roz-

sahu by měla rekonstrukce být, uvedu jako příklad úvěr ve výši 450 000 Kč. Bude splácen po dobu 8 let u Raiffeisenbank. Pomocí orientační kalkulačky dostupné na internetových stránkách banky jsem spočítala, že při výši účelového úvěru 450 000 Kč bude úroková sazba 8,9% a RPSN 9,3% a celková splatná částka bude ve výši 630 720 Kč (poplatek za vedení a za sjednání je nulový). Úroky za poskytnutí úvěru budou v celkové výši 180 720, přičemž ročně poplatník zaplatí za úroky z účelového úvěru 22 590 Kč.

Dalším prvkem, který by panu KL mohl pomoci snížit daňovou povinnost, jsou životní a penzijní pojištění. Od základu daně si můžeme odečíst zaplacené doplňkové penzijní spoření. Tato položka je zákonem omezená a to tak, že zaplacené pojištění bude snižené o 12 000 Kč a my si můžeme uplatnit částku až do výše 12 000 Kč. Další možností je, si před výpočtem daně v daňovém přiznání k dani z příjmu od základu daně, odečíst zaplacené životní soukromé pojištění, které se uplatňuje také do maximální výše až 12 000 Kč. Obě tyto varianty bych podnikateli KL doporučila nejen z hlediska optimalizace jeho daňové povinnosti, ale taky jako vhodné finanční zajištění do budoucího života.

V následující tabulce můžeme vidět snížení daňové povinnosti na základě uplatnění nezdanitelných částí základů daně při použití úroků z úvěru.

Tab. 10. Upravený výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL:	
Dílčí základ daně §7	291 534 Kč
Dílčí základ daně §8	0 Kč
Dílčí základ daně §9	78 120 Kč
Dílčí základ daně §10	0 Kč
Souhrn dílčích základů daně	369 654 Kč
Dílčí základ §6	0 Kč
Základ daně z příjmů	369 645 Kč
Nezdanitelné části základu daně	22 590 Kč
- odečet úroků	22 590 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelné části	347 064 Kč
Zaokrouhlený základ daně	347 000 Kč
Daň (15%)	52 050 Kč
Slevy na dani	
- Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	27 210 Kč

Z hlediska využívání daňového zvýhodnění na děti se podnikateli oproti minulým letům, značně změní jeho daňová povinnost. Podnikateli KL bych z toho důvodu doporučila, aby se do budoucna zamyslel nad využitím některých z položek nezdanitelných částí. Jestli opravdu uvažují o rekonstrukci nemovitosti s pomocí úvěru, výše ročních úroků poplatníkovi částečně sníží jeho daň z příjmů fyzických osob. Bez využití této možnosti by na dani zaplatil 30 600 Kč a s využitím úroků tato částka činní 27 210 Kč.

V případě využití další položky jakožto penzijního pojištění:

Tab. 11. Upravený výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL:		
Dílčí základ daně §7	291 534 Kč	291 534 Kč
Dílčí základ daně §8	0 Kč	0 Kč
Dílčí základ daně §9	78 120 Kč	78 120 Kč
Dílčí základ daně §10	0 Kč	0 Kč
Souhrn dílčích základů daně	369 654 Kč	369 654 Kč
Dílčí základ §6	0 Kč	0 Kč
Základ daně z příjmů	369 654 Kč	369 654 Kč
Nezdanitelné části základu daně		34 590 Kč
- odečet úroků	22 590 Kč	22 590 Kč
- penzijní pojištění		12 000 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelné části	347 064 Kč	335 064 Kč
Zaokrouhlený základ daně	347 000 Kč	335 000 Kč
Daň (15%)	52 050 Kč	50 250 Kč
Slevy na dani		
- Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč	24 840 Kč
Daň po slevách	27 210 Kč	25 410 Kč

Jak můžeme ve výše uvedené tabulce vidět, při využití další položky nezdanitelné části daně, se individuálnímu podnikateli jeho daňová povinnost sníží o necelé 2 000 Kč.

Stejných výsledků by pan KL dosáhl využitím soukromého životního pojištění, ovšem za předpokladů dodržení určitých podmínek. Maximální hranice výše odpočtu nesmí přesáhnout 12 000 Kč za zdaňovací období, i když má individuální podnikatel více smluv s různými

nými pojišťovny. Mezi další základní podmínku patří sjednaná doba pojistného plnění a to až po dobu 60 měsíců od uzavření pojistné smlouvy, přičemž poplatník musí při čerpání dosáhnout věku 60 let.

Existuje řada dalších možností, jak snížit základ daně kromě výše uvedeného. K další volbě patří například poskytnutí darů osobám nebo organizacím, které jsou uvedeny v zákoně o dani z příjmů a to za předpokladu, že úhrnná hodnota daru činila alespoň 1 000 Kč nebo přesáhla 2 % základu daně a v celkovém součtu lze odečíst nejvýše 10 % ze základu daně. Za dar v tomto smyslu se považuje také bezplatné darování krve či orgánu. Za každé darování krve v roce 2013 je možné snížit daňový základ o 2 000 Kč. Všechna tato rozhodnutí o uplatnění nezdanitelných částí základu daně je v plné kompetenci individuálního podnikatele.

5.3 Daňový a účetní rozbor a výpočet u podnikatele XY

Individuální podnikatel XY je živnostníkem, jež vede účetnictví. Pan XY si svou živnost zřídil teprve v roce 2012. Poskytuje odborné poradenství z hlediska bankovního a pojišťovacího sektoru. Při této své činnosti vykonává ještě hlavní pracovní poměr jako obchodní zástupce určitého výrobního podniku. Jeho hrubá mzda za rok 2013 činila 307 320 Kč. Podnikatel XY je bezdětný, svobodný a nemá žádnou vyživovací povinnost vůči dalším osobám. Živnostník nevlastní automobil, ale zvažuje investici na koupi osobního automobilu, který by využíval ke svému podnikání.

5.3.1 Problematika z hlediska účetní a daňové povinnosti podnikatele

Pro účely zjištění daně fyzických osob si podnikatel musí vést pečlivě své účetnictví. Nejdůležitějším prvkem pro něj, je určení výsledku hospodaření, který vyplyne jako rozdíl mezi jeho evidovanými náklady a výnosy.

V tabulkách níže uvedených, můžeme vidět stručný přehled nákladů a výnosů u individuálního podnikatele:

Tab. 12. Přehled nákladů podnikatele XY (Zdroj: Účetnictví podnikatele XY)

Náklady	Částka
501 – Spotřeba materiálu	115 802 Kč
511 – Opravy a udržování	64 047 Kč
512 – Cestovné	26 969 Kč
513 – Náklady na reprezentaci	1 542 Kč
518 – Ostatní služby	1 543 979 Kč
521 – Mzdové náklady	229 036 Kč
526 – Zdravotní a sociální pojištění OSVČ	69 563 Kč
543 - Dary	10 500 Kč
545 – Ostatní pokuty a penále	5 258 Kč
551 – Odpisy DHM	12 000 Kč
562 – Úroky banka	840 Kč
568 – Bankovní poplatky	11 687 Kč
Celkem	2 091 223 Kč

Výše uvedená tabulka zobrazuje stručný přehled nákladů individuálního podnikatele. Největší položkou je zde účet 518 - ostatní služby. Zde si klient vede nájemné, telefonní poplatky, poplatky za vedení internetových stránek, náklady na reklamu a inzerci, náklady na rekvalifikační kurzy z obchodní činnosti, za provizi z čerpání služeb a další. Účet 501 – spotřeba materiálů, zde podnikatel zařazuje náklady na kancelářské vybavení, rezie, náklady na programové vybavení k vedení účetnictví a další. Na účtu 511 – opravy a udržování v tomto roce pan XY zaznamenal opravy pro běžný chod podnikání. Podnikatel také poskytl dar nejmenovanému sportovnímu klubu v celkové hodnotě 10 500 Kč, který se mu projevil na účtu 543. Na finančních účtech 562 a 568 se evidují veškeré náklady placené bankám, účet 513 – náklady na reprezentaci obsahuje především náklady na občerstvení.

Na účtu 521 vede podnikatel mzdové náklady, které mu vznikly u jeho spolupracovníků vedených na dohodu o pracovní činnosti. Na účtu 545 se vyskytují pokuty a penále za včasné nesplacení daně z příjmů a jiných daní, a tím i odpovídající penále. Celková suma nákladů činí 2 091 223 Kč.

Tab. 13. Přehled výnosů podnikatele XY (Zdroj: Účetnictví podnikatele XY)

Výnosy	Částka
602 – Tržby z prodeje tržeb	2 354 877 Kč
648 – Ostatní provozní výnosy	2 325 Kč
662 – Úroky od banky	104 Kč
Celkem	2 357 306 Kč

Výše uvedená tabulka nám zobrazuje stručný přehled výnosů individuálního podnikatele. Na účtu 602, který tvoří převážnou část jeho výnosů, si subjekt vede přehled výnosů ze svých poskytovaných služeb. Z tabulky také vyplývá, že neeviduje žádné výnosy v podobě vlastních výrobků nebo zboží. Celková suma výnosů činí 2 357 306 Kč.

Nyní pro následný výpočet musíme určit výsledek hospodaření a k němu položky zvyšující a snižující tuto hodnotu.

Tab. 14. Výpočet dílčího základu daně podnikatele XY (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet dílčího základu daně	
Výnosy	2 357 306 Kč
Náklady	2 091 223 Kč
Výsledek hospodaření	266 083 Kč
Položky zvyšující rozdíl výsledku hospodaření	98 863 Kč
- Náklady na reprezentaci	1 542 Kč
- Dary	10 500 Kč
- Pokuty	5 258 Kč
- Zdravotní a sociální pojištění OSVČ	69 563 Kč
- Odpisy DHM	12 000 Kč
Položky snižující rozdíl výsledku hospodaření	0 Kč
Dílčí základ daně z příjmů	364 946 Kč

Největší problémy shledávám, z pohledu individuálního podnikatele, v určení položek zvyšujících a snižujících výsledek hospodaření. Pan XY jako samostatný subjekt nemá kvalitní účetní oddělení a z tohoto hlediska neví přesně pod který účet, jakou položku zařadit. V jeho případě, položky zvyšující základ daně, jsou náklady na reprezentaci, pokuty a penále, dary a výše zdravotního a sociálního pojištění. Položky snižující rozdíl výsledku hospodaření podnikatel XY neneviduje.

Dalším krokem pro výpočet základu daně jsou příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky podle §6, které se vypočítají z hrubé mzdy následovně:

Tab. 15. Výpočet dílčího základu daně podle §6 podnikatele XY (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet dílčího základu daně podle §6	
Hrubá mzda	307 320 Kč
Sociální a zdravotní pojištění - zaměstnavatel (9% + 25%)	104 489 Kč
Sociální a zdravotní pojištění – zaměstnanec (4,5 + 6,5%)	33 806 Kč
Super hrubá mzda = základ daně	411 809 Kč
Základ daně zaokrouhlený	411 800 Kč
Daň ze mzdy	61 772 Kč
Slevy na dani	
- sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	36 832 Kč

Následné vyčíslení celkové daňové povinnosti individuálního podnikatele:

Tab. 16. Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele XY (Zdroj: Vlastní zpracování)

Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele XY:	
Dílčí základ daně §7	364 946 Kč
Dílčí základ daně §8	0 Kč
Dílčí základ daně §9	0 Kč
Dílčí základ daně §10	0 Kč
Souhrn dílčích základů daně	364 946 Kč
Dílčí základ §6	411 809 Kč
Základ daně z příjmů	776 755 Kč
Nezdanitelné části základu daně	10 500 Kč
- dary max. 10 % ze ZD	10 500 Kč
Základ daně snížený o nezdanitelné části	766 255 Kč
Zaokrouhlený základ daně	766 200 Kč
Daň (15%)	114 930 Kč
Slevy na dani	
- Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po slevách	90 090 Kč
Záloha na daň ze zaměstnání	36 832 Kč
Výsledná daňová povinnost	53 258 Kč

Pro vyčíslení daňové povinnosti jsme sečetli všechny dílčí základy daně u podnikatele XY, které tvoří pouze §6 a §7. Vzhledem k tomu, že využívá jen daru, jako nezdanitelné části základu daně, můžeme vidět, že panu XY vznikl daňový nedoplatek, a to ve výši 53 258 Kč. Tuto částku musí odvést příslušnému finančnímu úřadu.

5.3.2 Návrh na zlepšení situace do budoucna

Z hlediska účetních nedostatků se podnikatel potýká s dokládáním podkladů pro různé oblasti uplatnění výdajů. Tento problém se týká například účtů, které jsou nezbytné k doložení výdajů na inzerci nebo reklamu. V takovém případě bych doporučila vybírat si společnosti, které nám poskytují dostačující doklady za své služby.

Dalším problémem týkajícím se této oblasti je skutečnost, že určitá část dokladů se tiskne na uhlovém papíře, ze kterého se, po uplynutí určitého časového úseku, písmo ztratí a podnikatel XY nemůže tak dokázat správnost tohoto dokumentu. Z tohoto hlediska bych panu XY doporučila, aby si své doklady kopíroval, tím předešel následným problémům s doložením svých výdajů.

Jelikož podnikatel považoval investici do externí účetní za zbytečný náklad, rozhodl se tuto práci vykonávat sám. Po konzultaci s klientem a zhlédnutím jeho vedení účetnictví, jsem narazila na mírné nedostatky, které v této oblasti pan XY má. Zjistila jsem chybu v zařazení určité položky v jeho účetnictví. Podnikatel XY mylně zaúčtoval nákup své počítačové sestavy v celkové hodnotě 36 500 Kč do dlouhodobého hmotného majetku. Tato investice by ovšem měla být evidována v nákladové položce na účtu 501. Toto chybné zaúčtování a poté následné správné zařazení se mu promítne ve výpočtu hospodářského výsledku, který bude o tuto hodnotu snížen.

Podnikateli XY vychází poměrně vysoká daňová povinnost. Tento fakt může být způsoben mnoha dalšími faktory. Jedním z nich jsou položky zvyšující rozdíl výsledku hospodaření, které tvoří téměř třetinu dílčího základu daně. Z těchto důvodů by podnikatel měl vložit finanční prostředky do práce kvalitní daňové a účetní poradkyně, která by mu mohla poradit, jaké položky z této sekce odebrat a které naopak zahrnout do těch, jež snižují rozdíl výsledku hospodaření. Tímto krokem by se samotný dílčí základ zmenšil.

Podnikatel XY si taky ztěžoval na nedokonalost účetních programů. On sám jako individuální jednotka má mírné problémy s jejich zacházením, přičemž v dnešní době, by programy měly práci spíše usnadňovat než ztěžovat. I v této problematice by mu určitě pomohlo zainvestování do účetní, která má s programy větší a bohatší zkušenosti.

Jednou z variant, jež bych popřípadě panu XY doporučila, je koupě osobního automobilu, který by využíval ke své činnosti. Tuto variantu řešení klient vážně zvažuje. V případě, že by investoval do koupě automobilu formou úvěru, mohl by si placené úroky uplatit pro

snížení samotné daňové povinnosti. Ovšem musíme respektovat na podmínku překročení limitní částky 300 000 Kč, jako souhrnné hodnoty úroků, které nám snižují základ daně.

Další výhodou koupě osobního automobilu je uplatnění hodnoty účetních a daňových odpisů, jako položky zvyšující a snižující rozdíl výsledku hospodaření. Pokud by účetní odpisy byly nižší než daňové, rozdílná hodnota by snížila dílčí základ daně z příjmů. Podnikatel by se měl také zaměřit na další položky snižující základ daně a to zejména na nájemné s některými výjimkami, zákonné rezervy a opravné položky, výdaje na sociální podmínky, na pracovní cesty, na ubytování, na dopravu hromadnými dopravními prostředky nebo například na výdaje na zabezpečení požární ochrany svého majetku.

Vzhledem k tomu, že pan XY provozuje svoji živnost krátce, je svobodný a nemá žádné vyživovací povinnosti vůči dalším osobám, má poměrně vysokou daňovou povinnost.

Kdyby si individuální podnikatel XY chtěl snížit, alespoň částečně, svou daňovou povinnost, mohl by využít některé položky z nezdanitelných částí základu daně. Subjekt využívá pouze hodnotu daru a to ve výši 10 500 Kč. Podle daňového zákona může uplatit odpočet darů až do maximální výše 10% ze základu daně a od roku 2014 dokonce ve výši 15% ze základu daně, přičemž by se mu daňová povinnost výrazně snížila. Díky věku lze podnikatele přiřadit spíše k mladší generaci, nabízí se zde možnost zvýšení jeho kvalifikace a to formou dalšího vzdělávání. Pokud by zvolil druh studia, které je zakončeno určitou zkouškou, může si uplatit částku v hodnotě nejvýše 10 000 Kč.

Existuje vícero dalších možných způsobů, jak snižovat případně jeho daňovou povinnost. Kdyby měl pan XY zájem investovat do své budoucí finanční jistoty ve formě penzijního připojištění se státním příspěvkem, mohl by si, při dodržení stanových podmínek zákonem, odečítat částku v hodnotě až 12 000 Kč ročně. Částka, která by mu byla odečtena, by se rovnala souhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem snížených o 6000 Kč.

6 SHRUTÍ A CELKOVÁ DOPORUČENÍ DO BUDOUNOSTI

Cílem mé praktické části bylo přiblížit účetní a především daňovou problematiku u tří rozdílných individuálních podnikatelů. Na základě této analýzy jsem se pokusila doporučit vhodná řešení, jak tyto nesrovnalosti podchytit a napravit chyby do budoucna. Pro mé účely jsem, na základě žádosti podnikatelů, musela pravá jména a údaje u svých subjektů pozměnit. První případ byl pan AB, který vede daňovou evidenci a je plátcem DPH. AB je živnostníkem, má manželku a čekají spolu v letošním roce dítě. Druhý podnikatel byl KL, vede daňovou evidenci a své výdaje uplatňuje paušální částkou, má 2 děti a žije v jedné domácnosti společně s manželkou. Třetí subjektem byl mladý individuální podnikatel XY, který vede účetnictví, prozatím je svobodný a bezdětný.

U prvního případu, podnikatele AB, uplatňuje své výdaje paušální částkou. Při této metodě mu vzniká daňový přeplatek. Ovšem nyní mu nastávají nové skutečnosti a to v podobě narození dítěte, na které by si rád uplatňoval slevu na dani. Od letošního roku, ale tato možnost není přípustná. Paušální výdaje jsou nejjednodušší a často možná i nejvýhodnější způsob, jak uplatnit výdaje v daňovém přiznání. Individuální podnikatel nemusí vést úplnou daňovou evidenci, ale jen evidenci svých příjmů a pohledávek. Bezesporu velkou výhodou je také skutečnost, že nemusí prokazovat daňové výdaje podle dokladů. Výdaje vypočítáváme procentem z jeho příjmů, které jsme v příslušném roce skutečně obdrželi, a může nám takto vyjít částka podstatně vyšší, než byla při uplatnění výdajů skutečně vynaložených. Přesto jsem panu AB na základě rozboru jeho příjmů a výdajů doporučila, aby do budoucna začal evidovat skutečně vynaložené výdaje na dosažení zajištění a udržení příjmů. Podnikateli sice vyjde vyšší základ daně, ale jeho celková daňová povinnost bude v závěru nižší, díky uplatnění daňového zvýhodnění na děti. Další možností je ta, že při vedení výdajů skutečně vynaložených si může pan AB uplatit paušální výdaje na využívání automobilu ke své činnosti v hodnotě 48 000 Kč ročně, i kdyby auto používal zřídk.

Podnikatel KL se potýkal s podobným problémem jako pan AB. Není náhodou, že výdajové paušály v Česku využívá většina živnostníků stejně, jako pan KL. Tato metoda se mu jednoznačně vyplatila. Umožňovala mu totiž snížit si základ daně o víc než polovinu, i když jsou jeho reálné výdaje zanedbatelné. A díky výdajovým paušálům byla také výše daně z příjmů nižší. Jenže výrazný problém mu od letošního roku způsobila změna zákonů při uplatnění zvýhodnění na děti při výdajích paušální částkou. Panu KL by se, kvůli této podmínce, rozhodně nevyplatilo vrátit ke skutečně vynaloženým výdajům. Tudíž jsem mu,

pro snížení jeho daňové povinnosti, doporučila různé varianty v podobě uplatnění nezdani-
telných částí základu daně. Jednou z možností je uplatnit si výši úroků z úvěru, o který
chce pan KL požádat na rekonstrukci své nemovitosti. Pomocí internetové kalkulačky jsem
spočetala, že může využít odečtu 22 590 Kč ročně. Tímto snížením by došlo k poklesu jeho
daňovému zatížení ve výši 3 390 Kč. Následně jsem podnikateli KL navrhla investice do
jeho životní finanční jistoty a to ve formě penzijního pojištění. Pokud by se rozhodl přispí-
vat vyšší měsíční částkou, mohl by si v závěru uplatit odpočet až ve výši 12 000 Kč ročně.
Tento fakt by mu umožnil další daňové snížení a to o částku 1 800 Kč. Jeho celková daňo-
vá povinnosti by se tudíž z původních 30 600 Kč snížila na 25 410 Kč.

U posledního případu, pana XY, jsem rozebírala problematiku v účetnictví a daňovém za-
tížení z hlediska individuálního podnikatele. Subjekt XY zaznamenával potíže se správn-
ným zaúčtováním nákladů, které se zařazují jako daňově uznatelné a neuznatelné při vý-
počtu výsledku hospodaření. Podnikatel by měl zvažovat o pomoci od kvalitní účetní a
daňové poradkyně, jež by mu mohla poradit, jaké položky z této sekce odebrat a které na-
opak zahrnout do snižujících rozdíl výsledku hospodaření. Tímto krokem by se samotný
díleč základ zmenšil. Vzhledem k celkem vysoké daňové povinnosti podnikatele XY jsem
mu doporučila koupit automobil, který pro své podnikání potřebuje a jehož koupí stejně
zvažuje. Tato investice by se mu mohla promítnout v případě, že by si vedl účetní i daňové
odpisy. Při výpočtu by mu mohla nastat jejich různá výše, ve formě převyšujících daňo-
vých odpisů nad účetními. V takovém případě by nám vzniklý rozdíl snížil hospodářský
výsledek. Další možností je, v případě pořízení si movité věci na úvěr, uplatnit výši úroku
při nezdanielných částí daně. Pan XY je mladý, začínající živnostník, tudíž se mu
v budoucnosti mohou naskytnout další příležitosti, jak snižovat svou daňovou povinnost.
Pro nejbližší budoucnost jsem klientovi XY doporučila možnost využívat větší hodnotu
poskytnutého daru, který si podle zákona o dani z příjmů může uplatit až ve výši 10% ze
základu daně a v dalším roce dokonce 15% ze základu daně. Podnikatel dále může přemýš-
let nad svou finanční situací a každopádně investovat do své budoucnosti, tím, že si bude
zvyšovat kvalifikaci dalším vzděláváním, či bude investovat do své budoucnosti formou
penzijního připojištění se státním příspěvkem.

ZÁVĚR

V dnešní době individuální podnikatel, jakožto fyzická osoba, patří mezi jedny z nejoblíbenějších forem podnikání. Z hlediska náročnosti se tato metoda považuje za jednu z nejvýhodnějších a nejsnadnějších. K založení takové činnosti stačí subjektu podat žádost na živnostenském úřadě a doložit potřebné údaje podle druhu živnosti. Oproti tomu založení právnické osoby si vyžaduje značnější úsilí a v množství případů i určitý základní kapitál, kterým většina samostatných podnikatelů v dnešní době v začátcích nedisponuje. Při založení podnikání pomocí živnosti nám stačí většinou menší obnos. Někdy začínajícím podnikatelům postačí opravdu malá částka peněžních prostředků k zahájení jejich podnikatelského záměru.

Účetní a daňová problematika u individuálního podnikatele stále přináší témata a podněty k prozkoumávání. Jedním ze základních problémů u samostatných podnikatelů je volba mezi vedením účetnictví a daňovou evidencí. Rozdíly, povinnostmi a zásadami mezi těmito dvěma metodami se částečně zabývala teoretická část. Ovšem většinou každý individuální podnikatel se snaží především snížit svou daňovou povinnost a to různými způsoby. Proto byla praktická část bakalářské práce sestavena hlavně na tuto problematiku.

Jedním z důvodů proč na toto téma byla má bakalářská práce zaměřena, jsou stále měnící se pravidla a podmínky ze strany vlády našeho státu. Tímto způsobují značné nesrovnalosti a výkyvy v oblasti daňové povinnosti jednotlivých podnikatelů. Od letošního roku největší změnou byl zákaz uplatňování daňového zvýhodnění na děti a na manželku při využívání paušálních výdajů. Myslím, že je velice důležité se tímto rozbořem i nadále zabývat z toho důvodu, že vláda má v budoucnosti v plánu další změny a to ve formě snížení procentuální možnosti uplatnění výdajů paušály, čímž dojde k dalšímu nárůstu daňové povinnosti u jednotlivých podnikatelů. K tomuto tématu je opravdu hodně důležitá znalost a změny zákonů pro daný rok. Existuje mnoho způsobů, kterými lze řešit tuto daňovou problematiku. Jedním z možného způsobu je využití nezdanitelných částí základů daně nebo uplatnění možných slev na dani, jež jsem se částečně zabývala ve své teoretické a následně praktické části. Praktická část byla zaměřena na tři rozdílné podnikatele, z nichž se každý potýká s jinými problémy. První podnikatel AB řešil kvůli své daňové povinnosti uplatňování výdajů skutečně vynaloženými nebo paušální částkou. Z hlediska uplatnění slev na děti a paušálních výdajů na používání automobilu ke své činnosti bylo panu AB do jeho budoucího podnikání doporučeno vedení skutečně vynaložených výdajů na dosažení zajištění a

udržení příjmů. Druhý podnikatel KL se potýkal se stejným problémem, ale v jeho případě bylo navrženo ponechání si výdajů paušální částkou. A také doporučeno snížit si daňovou povinnost pomocí nezdanitelných částí základů daně ve formě úroků z úvěru nebo využití životního pojištění. Jako poslední individuální podnikatel byl XY, který vedl účetnictví. Zde byl rozbor nejprve zaměřen z hlediska účetnictví na správné zařazení nákladových položek, které snižují rozdíl při výpočtu výsledku hospodaření. Následně mu bylo doporučeno, aby zvažoval investici na koupi automobilu, která by, z hlediska odpisů, ovlivnila výši hospodářského výsledku. Vzhledem ke krátkému podnikání a poměrně mladšímu věku pana XY, bylo také navrženo snížit jeho daňovou povinnost pomocí zvýšení hodnoty darů, které poskytuje nejmenovanému sportovnímu klubu a to až do výše 10% ze základu daně. Další z možností investice do budoucnosti je sjednání penzijního připojištění a tím i snížení daňového základu.

Cílem bakalářské práce bylo vytvořit rozbor účetní a daňové problematiky individuálního podnikatele a následně poskytnutí možných řešení těchto skutečností do budoucnosti. Na základě rozdílných subjektů jsem se snažila každému doporučit vhodná řešení z hlediska účetního, tak i daňového jakožto výběr uplatnění výdajů paušální částkou nebo výdajů skutečně vynaložených a tím i následné snížení jejich daňové povinnosti.

Závěrem bych chtěla říct, že možných variant řešení problémů se naskýtá vícero. Vzhledem ke stále měnícím se daňovým zákonům jsou návrhy na zlepšení dočasné a vždy bude záležet na konkrétní situaci a postavení jednotlivého individuálního podnikatele a konečném posouzení jeho daňového zatížení. Je nutné každý subjekt posuzovat individuálně a s maximální zodpovědností.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CARDOVÁ, Zdenka, 2010. *Daňová evidence a účetnictví individuálního podnikatele. 2.*, aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 158 s. ISBN 978-80-7357-502-1.

Česko. Živnostenský zákon - úplné znění, 2014. In: *455/1991 Sb.*, Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-455-1991-sb-o-zivnostenskem-podnikani-zivnostensky-zakon/uplne/>

Česko. Zákon o účetnictví, 1991. In: *č. 563/1991 Sb.*, 107/1991. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

Česko. Zákon o daních z příjmů, 1992. In: *586/1992 Sb.*, 117/1992. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

DOLEŽELOVÁ, Marcela, 2008. *Daňová evidence 2008 : [pro podnikatele]*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 138 s. ISBN 978-80-251-1951-8.

DUŠEK, Jiří, 2008. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví: [podle právního stavu k 1. 1. 2008]*. 6. aktualiz. vyd. Praha: Grada, 127 s. ISBN 978-80-247-2387-7.

Euroekonom.cz: ekonomický portál [online], ©2011. Praha: Euroekonom [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: <http://www.euroekonom.cz>

Jakpodnikat.cz: portál pro podnikatele a jiné OSVČ [online], ©2014. Brno: Jak podnikat [cit. 2014-05-10]. Dostupné z: www.jakpodnikat.cz

LOUŠA, František, 2009. *Zákon o účetnictví v praxi*. 4. aktualit. vyd. Praha: Grada, 136 s. ISBN 978-80-247-2942-8.

MARKOVÁ, Hana, 2013. *Daňové zákony 2013: úplná znění platná k 1. 1. 2013*. Praha: Grada, 272 s. ISBN 978-80-247-4643-2.

MÜLLEROVÁ, Libuše, 2009. *Účetnictví podnikatelů: fyzické osoby, obchodní společnosti: sbírka úloh a testů s výkladem*. 2. přeprac. vyd. v Praze: Oeconomica, 204 s. ISBN 978-80-245-1553-3.

MÜLLEROVÁ, Libuše, 2011. *Účetnictví podnikatelů*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Oeconomica. 167 s. ISBN 978-80-245-1747-6.

MÜLLEROVÁ, Libuše, Hana VOMÁČKOVÁ a Dana DVOŘÁKOVÁ, 2008. *Účetní předpisy pro podnikatele: (zákon o účetnictví, prováděcí vyhláška k zákonu, České účetní standardy) : komentář*. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, xvi, 560 s. ISBN 978-80-7357-363-8.

MÜLLEROVÁ, Libuše a Alena VANČUROVÁ, 2003. *Daně v účetnictví*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 253 s. ISBN 80-245-0591-6.

Nový občanský zákoník 2014: rejstřík: redakční uzávěrka 26. 3. 2012, 2012. Ostrava: Sagit, 320 s. ISBN 978-80-7208-920-8.

PAVLASOVÁ, Veronika, 2009. *Individuální podnikatel* [online]. Praha [cit. 2014-04-06]. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta financí a účetnictví. Dostupné z: <http://www.vse.cz/vskp/14300-individualni-podnikatel>

PILÁTOVÁ, Jana, 2012. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 8. aktual. vyd. Olomouc: Anag, 359 s. ISBN 978-80-7263-723-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav, 2009. *Daňová evidence podnikatelů*. Praha: Grada, 128 s. ISBN 978-80-247-2919-0.

WILD, John J, Ken W SHAW a Barbara CHIAPPETTA, c2013. *Fundamental accounting principles*. 21st ed. New York, NY: McGraw-Hill/Irwin, 1 sv. (různé stránkování). ISBN 978-0-07-802558-7.

Zálohy na sociální a zdravotní pojištění v roce 2014, 2014. *Podnikatel* [online]. Praha: Podnikatel [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/zalohy-na-socialni-a-zdravotni-pojisteni-v-roce-2014/>

Zdravotní a sociální pojištění 2014: Příští zálohy vám udělají radost, 2013. *Měšec* [online]. Praha: Měšec [cit. 2014-04-06]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/zdravotni-a-socialni-pojisteni-2014-pristi-zalohy-vam-udelaji-radost/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

FO	Fyzické osoby
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
DE	Daňová evidence
PÚ	Podvojný účetnictví
ZDP	Zákon o daních z příjmů
KČ	Koruna česká
DPH	Daň z přidané hodnoty

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím. (Dušek, 2008, s. 44)</i>	<i>20</i>
<i>Tab. 2. Výše příjmů a odpovídající výdeje podnikatele AB. (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>35</i>
<i>Tab. 3. Výpočet daňové povinnosti podnikatele A (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>36</i>
<i>Tab. 4. Příjmy podle §7 podnikatele AB za rok 2013 (zdroj: Daňová evidence podnikatele AB)</i>	<i>40</i>
<i>Tab. 5. Výdaje podle §7 podnikatele AB (Zdroj: Daňová evidence podnikatele AB).....</i>	<i>40</i>
<i>Tab. 6. Výpočet dílčího základu daně podle §7 (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>41</i>
<i>Tab. 7. Upravený výpočet daňové povinnosti podnikatele AB (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>42</i>
<i>Tab. 8. Výše příjmů a odpovídající výdeje podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>44</i>
<i>Tab. 9. Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>45</i>
<i>Tab. 10. Upravený výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>50</i>
<i>Tab. 11. Upravený výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele KL (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 12. Přehled nákladů podnikatele XY (Zdroj: Účetnictví podnikatele XY).....</i>	<i>53</i>
<i>Tab. 13. Přehled výnosů podnikatele XY (Zdroj: Účetnictví podnikatele XY)</i>	<i>54</i>
<i>Tab. 14. Výpočet dílčího základu daně podnikatele XY (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>55</i>
<i>Tab. 15. Výpočet dílčího základu daně podle §6 podnikatele XY (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>56</i>
<i>Tab. 16. Výpočet daňové povinnosti individuálního podnikatele XY (Zdroj: Vlastní zpracování)</i>	<i>57</i>